

PRILOG 6

ZAHTJEVI ZAŠTITE ZDRAVLJA, SIGURNOSTI I OKOLIŠA U DRUŠTVIMA INA GRUPE - ZZSO DODATAK UGOVORU

Objava ZZSO Dodatka na stranici INA, d.d.: 30. siječnja 2026. god.

Ovaj ZZSO Dodatak ugovoru stupa na snagu: 16. veljače 2026. god.

Sadržaj

1	CILJEVI, STUPANJE NA SNAGU I PRIHVAĆANJE IZMJENA.....	5
2	OBVEZE IZVOĐAČA I PODIZVOĐAČA	5
3	OBAVEZA IZVOĐAČA	8
4	OPĆI DIO.....	9
4.1	Posebno opasni radovi i opasno područje	9
4.2	Zone opasnosti od nastanka eksplozija (EX zone)	10
4.3	Temeljna pravila sigurnosti	11
4.4	Sustav STOP kartica (Stop Card System u daljnjem tekstu: SCS)	11
4.5	Alkohol, druga sredstva ovisnosti i pušenje	11
4.6	ZZSO kvalifikacija	12
4.7	Edukacija na lokaciji.....	14
4.8	Upute za slučaj izvanrednog događaja	15
4.9	Prijava i evidencija događaja	15
4.10	Prometnice i parkiranje na lokaciji	15
4.11	Unos podataka u informacijski sustav	16
4.12	Urednost i čistoća mjesta rada.....	16
4.13	Okoliš.....	16
4.14	Opasne kemikalije	17
4.15	Označavanje mjesta izvođenja radova.....	18
4.16	Dozvole za rad	19
4.17	Osobna zaštitna oprema	19
4.18	Radna oprema.....	20
4.19	Kontrola/izolacija energije (LOTO – lock out tag out)	20
4.20	Podizanje i premještanje.....	21

4.21	Rad na visini	22
4.22	Iskopi	23
4.23	Ulazak u zatvorene prostore	24
4.24	Rad s vatrom	25
4.25	Oprema za plinsko (autogeno) rezanje i zavarivanje	26
4.26	Ručno prenošenje tereta	28
4.27	Sigurnost pri radu s električnom energijom	28
4.28	Cjevovodi	28
4.29	Otvaranje procesne opreme i cjevovoda	28
4.30	Provjera mehaničkog integriteta procesne opreme (tlačna proba).....	29
4.31	Izvođenje radova na priрубnicama	30
4.32	Visokotlačno čišćenje.....	30
4.33	Čišćenje i održavanje spremnika	30
4.34	Sigurnost na cesti	31
4.35	Organizacija zaštite zdravlja i sigurnosti na radu za strane državljane i strane poslodavce koji izvode radove na lokacijama društava INA Grupe	32
4.36	Nadzori i sankcije zbog kršenja ZZSO Pravila	32
4.37	Primopredaja izvršenih radova s aspekta ZZSO	33
4.38	SPECIFIČNOSTI VEZANE ZA ISTRAŽIVANJE I PROIZVODNJU NAFTE I PLINA	34
4.38.1	MJERE ZAŠTITE ZDRAVLJA, SIGURNOSTI I ZAŠTITE OKOLIŠA KOD IZVOĐENJA RUDARSKIH RADOVA U BUŠOTINAMA.....	34
4.38.2	MJERE ZAŠTITE ZDRAVLJA, SIGURNOSTI I ZAŠTITE OKOLIŠA KOD IZVOĐENJA RADOVA NA EKSPLOTACIJSKIM ODOBALNIM OBJEKTIMA.....	35
4.38.3	ZZSO ZAHTJEVI KOD USPOSTAVE KAMPA	36
4.38.4	DEFINIRANJE DOKUMENTA PREMOŠĆIVANJA (<i>ENG. BRIDGING DOKUMENT</i>)	40
4.39	SPECIFIČNOSTI VEZANE ZA RAFINERIJSKU PRERADU	41
4.40	SPECIFIČNOSTI VEZANE ZA PRIJEVOZNIKE	42

5	POJMOVI I KRATICE.....	43
6	PRILOZI.....	46

1 CILJEVI, STUPANJE NA SNAGU I PRIHVAĆANJE IZMJENA

- 1) Cilj zaštite zdravlja, sigurnosti i okoliša, dodatka Ugovoru (u daljnjem tekstu ZZSO Dodatak) je upoznati:
 - izvođače radova i dobavljače roba u društvima INA Grupe (u daljnjem tekstu: Izvođače) kao i njihove podizvođače s pravilima zaštite zdravlja, sigurnosti na radu i zaštite okoliša (u daljnjem tekstu: ZZSO) kojih se moraju pridržavati obavljajući ugovorene radove, izvršavajući/pružajući usluge te prilikom isporuke roba, kako bi se aktivnosti izvele na način siguran za ljude, okoliš i imovinu.
 - Sa ZZSO nadzorima na lokaciji te
 - Sankcijama zbog nepoštivanja ZZSO Pravila
- 2) Izvođači u smislu ovog ZZSO Dodatka su izvođači radova, izvršitelji/pružatelji usluga i dobavljači roba (dalje: Izvođač, Izvođači).
- 3) U smislu ovog ZZSO Dodatka, ZZSO Pravila su pravila propisana ovim ZZSO Dodatkom i svim pozitivnim propisima koji reguliraju ZZSO područje.
- 4) Ovaj ZZSO Dodatak stupa na snagu na dan naveden na prvoj stranici ovoga dokumenta. Sklapanjem Ugovora s društvom INA Grupe, Izvođač izjavljuje da je upoznat sa sadržajem ovog ZZSO Dodatka, da mu je isti jasan i razumljiv te da isti u cijelosti prihvaća.
- 5) Društvo INA Grupe je ovlašteno izmijeniti i/ili dopuniti odredbe ovog ZZSO Dodatka u svakom trenutku. Društvo INA Grupe će izmijenjeni ZZSO Dodatak objaviti na web stranici INA, d.d. dok će o istome obavijestiti Izvođača (sukladno odredbi „SLUŽBENA KOMUNIKACIJA“ iz Ugovora ili dostavom na adresu elektroničke pošte upisanu u sudskom registru) najkasnije 15 (petnaest) kalendarskih dana prije stupanja na snagu izmijenjenog ZZSO Dodatka.
- 6) U slučaju nesuglasja s izmijenjenim ZZSO Dodatkom, Izvođač je dužan u roku od 10 (deset) kalendarskih dana od dana primitka obavijesti o izmjeni ZZSO Dodatka obratiti se Društvu INA Grupe uz navođenje razloga nesuglasnosti s takvim izmjenama. U navedenom slučaju, ugovorne strane će pristupiti pregovorima oko definiranja obostrano prihvatljivih uvjeta daljnje ugovorne suradnje, pri čemu razlog za nesuglasje ne mogu biti izmjene ZZSO Dodatka kojima se ne zadire i ne mijenja pravna i ekonomska/komercijalna priroda postojećeg ugovornog odnosa. Ukoliko obostrano prihvatljiv dogovor ne bude postignut, dotadašnji ZZSO Dodatak će se i dalje primjenjivati.
- 7) U slučaju da se Izvršitelj ne očituje prema Društvu INA Grupe Društvo INA Grupe unutar navedenog roka od 10 (deset) kalendarskih dana, smatrat će se da je isti prihvatio izmijenjeni ZZSO Dodatak.

2 OBVEZE IZVOĐAČA I PODIZVOĐAČA

- 1) Svi izvođači i njihovi podizvođači su obvezni radove izvoditi u potpunosti sukladno ovom ZZSO Dodatku, svim pozitivnim propisima, posebice iz područja ZZSO, kao i internim propisima Naručitelja ili vlasnika ili posjednika mjesta na kojem se izvode radovi;
- 2) Svi izvođači i njihovi podizvođači su obvezni radove/aktivnosti obavljati na način da ne izazovu incidente i spriječe nastanak ozljeda na radu;
- 3) Ugovoreni radovi moraju biti pažljivo planirani, opasnosti identificirane, rizici procijenjeni i kontrolirani cijelo vrijeme trajanja ugovora;
- 4) Ugovorene robe identificirane kao ZZSO relevantne moraju biti odabrane na način da su rizici (uključujući ali ne ograničavajući se na opasnosti po zdravlje ljudi i okoliš, fizikalne opasnosti,

pakiranje i označivanje roba, prijevoz opasnih roba) procijenjeni i kontrolirani cijelo vrijeme trajanja ugovora i korištenja roba;

- 5) Dobavljač robe na koju se odnose odredbe Uredbe (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (u daljnjem tekstu: Uredba REACH) dužan je poštivati odredbe Uredbe REACH i zakonsku regulativu iz područja kemikalija;
- 6) Izvođač je dužan izraditi **Plan izvođenja radova kako bi se osigurala primjena općih načela ZZSO i definirali minimalni zahtjevi za sigurnost i zdravlje na lokaciji**, na temelju informacija iz preliminarne procjene rizika, za **kompleksne radove visokog rizika**, te ga dostaviti najkasnije u predmobilizacijskoj fazi;
- 7) Izvođač je odgovoran za svoje podizvođače te je dužan:
 - najaviti Naručitelju podizvođače najmanje 8 dana prije početka rada;
 - provjeriti ima li podizvođač svu potrebnu dokumentaciju i certifikate u skladu sa zakonskim zahtjevima i zahtjevima ZZSO Dodatka;
 - osigurati dostupnost dokumentacije podizvođača u svakom trenutku na lokaciji izvođenja radova;
 - ograničenje broja razina podizvođača u odnosu na izvođača. U slučaju kada je *SSC (eng. single service company)* izvođač, moguće su još maksimalno 2 razine podizvođača;
 - u slučaju investicijskih radova, 2 razine ispod glavnog izvođača radova (ukupno 3 ispod organizacijske jedinice koja upravlja radovima investicija) su prihvatljive. Iznimke od ovog pravila izvođač dogovara s Naručiteljem sukladno ugovornim uvjetima;
 - informirati i objasniti podizvođačima zahtjeve društva INA Grupe s aspekta ZZSO te ih obvezati na primjenu istih;
 - nadzirati radove koje obavljaju podizvođači;
 - obvezati podizvođače na plaćanje kazni izvođaču radi kršenja ZZSO Pravila;
 - platiti kaznu za podizvođače društvima INA Grupe u slučaju kršenja ZZSO Pravila;
 - osigurati da svaki radnik podizvođača ima odgovarajuću obuku i da je osposobljen i kompetentan za obavljanje poslova;
 - **osigurati da svaki radnik podizvođača bude upoznat s opasnostima vezanim za rad i radni proces: potencijalnim požarima, eksplozijama ili ispuštanjima opasnih tvari;**
 - osigurati da svaki radnik podizvođača bude upoznat i da razumije pravila sigurnosti na lokaciji: postupanje u hitnim situacijama, evakuacijskim putevima, rad na siguran način itd.;
 - osigurati i dokumentirati da je svaki radnik podizvođača prisustvovao edukaciji i da je prihvatio navedene upute te položio test;
 - osigurati da svaki od radnika podizvođača poštuje ZZSO Pravila i primjenjive postupke rada na siguran način;
 - uspostaviti program kojim se osigurava da su radnici podizvođača koji rade u procesnim objektima i rukuju s opasnim tvarima osposobljeni i nisu ugroženi od vanjskih utjecaja;
 - upozoriti Naručitelja na bilo koju opasnost uslijed podizvođačevog rada, ili bilo koju opasnost utvrđenu tijekom izvođenja radova;

- osigurati da se primjenjuju opća načela prevencije ZNR (eliminacija, zamjena, redizajn, izolacija, administrativne mjere te osobna zaštitna oprema) kako bi se rizik kod izvođenja radova umanjio ili eliminirao;
 - osigurati da svaki radnik podizvođača ima odgovarajuću osobnu zaštitnu opremu (OZO), a po potrebi i skupnu opremu, ako je procjenom rizika tako propisano. Na operativnim tehnološkim područjima radnici izvođača moraju imati minimalno negorivu antistatik odjeća i zaštitne visoke cipele S3;
 - osigurati da na radilište imaju pristup samo osobe koje su na njemu zaposlene i osobe koje imaju dozvolu ulaska, te koje su osposobljene za rizike lokacije i radova;
 - osigurati da u prostor u kojem se priprema hrana imaju pristup samo osobe koje su zaposlene i osobe koje imaju dozvolu ulaska.
- 8) Angažiranje podizvođača od strane Izvođača definirano je ugovorom, a u slučaju promjene ili dodavanja novog podizvođača potrebno je ishoditi pisanu suglasnost Naručitelja. Svi radnici Izvođača i podizvođača dužni su prisustvovati edukaciji o specifičnosti lokacije i upoznati se sa ZZSO Pravilima, definiranim ovim ZZSO Dodatkom;
- 9) Izvođač je obavezan sudjelovati u primopredaji radilišta. U procesu primopredaje radilišta obavezno sudjeluju:
- odgovorne osobe Izvođača i podizvođača;
 - organizacije za održavanje NARUČITELJA;
 - odgovorna osoba postrojenja/organizacijske jedinice NARUČITELJA mjesta izvođenja radova;
 - u slučaju investicijskih radova odgovorna osoba organizacijske jedinice zadužene za investicije, npr. voditelj projekta;
 - predstavnik nadležne organizacijske jedinice/osoba zadužene za ZZSO odgovorne za lokaciju na kojoj se izvode radovi;
 - predstavnici drugih organizacijskih jedinica NARUČITELJA uključenih u radove s obzirom na područje ili poslovanje.
- 10) Ugovoreni radovi mogu započeti samo uz posjedovanje valjane Dozvole za rad koju izdaje NARUČITELJ;
- 11) Izvođač je dužan kontinuirano provoditi nadzore nad svojim radnicima i radnicima svojih podizvođača kako bi se radovi obavljali u skladu s Planom izvođenja radova i Dozvolom za rad. **Kod kompleksnih radova visokog stupnja rizika stručnjaci ZZSO izvođača dužni su provoditi kontinuirani nadzor cijelo vrijeme tijekom izvođenja radova;**
- 12) U slučaju nesukladnosti utvrđenih tijekom nadzora, tim/osoba za nadzor može odrediti kazne utvrđene u *Prilogu 3* ovog dokumenta;
- 13) Ovlašteni predstavnici Naručitelja i predstavnik izvođača pregledavaju radilište i utvrđuju završetak radova, uključujući zbrinjavanje otpada od strane Izvođača, te o istome potpisuju primopredajni zapisnik;
- 14) Izvođači se ocjenjuju na temelju ostvarenih zahtjeva ZZSO, a odnose se na kršenje TPS, broj i težinu incidenata te iznos penala zbog kršenja ZZSO Pravila;

- 15) Svojim stranim radnicima i stranim radnicima svojeg podizvođača, izvođač je dužan osigurati adekvatnu komunikaciju na lokaciji izvođenja radova na jeziku koji razumiju kako bi mogli razumjeti opasnosti vezane uz rad koje će izvoditi te kako bi mogli primijeniti mjere koje se od njih traže;
- 16) Svi vezani dokumenti navedeni u ZZSO Dodatku moraju biti dostavljeni u fazi natječaja;
- 17) Da se otkloni bilo kakva sumnja, sve obveze navedene u ovome dokumentu koje se odnose na podizvođače angažirane od izvođača, također se odnose i na podizvođače angažirane od izvođačevih podizvođača i bilo kojeg daljnjeg eventualnog podizvođača u lancu ugovaranja.

3 OBAVEZA IZVOĐAČA

- 1) Izvođač je dužan:
 - Posjedovati dokaz o osposobljenosti svojih radnika i radnika svojih podizvođača za obavljanje određene vrste posla na mjestu rada – najmanje: dokaz o stručnoj osposobljenosti, osposobljenost za rad na siguran način i za zaštitu od požara, osposobljenost za pružanje prve pomoći;
 - Dostaviti važeće liječničko uvjerenje za svoje radnike i radnike svojih podizvođača koji rade na poslovima s posebnim uvjetima rada;
 - Sve postojeće certifikate za svoje radnike i radnike svojih podizvođača, kemikalije i opremu staviti u informacijski sustav INA Grupe za koji će dobiti korisničko ime i lozinku za vrijeme trajanja ugovora;
 - Redovito provoditi pripremni sastanak sigurnosti prije svake smjene / početka složenijih operacija koji zbog svoje složenosti i rizika pojačano ugrožavaju sigurnost ljudi i okoliša;
 - Radove izvoditi sukladno izdanoj Dozvoli za rad;
 - Posjedovati zakonom propisanu dokumentaciju na mjestima rada, tehnološku dokumentaciju, pravilnike, upute za rad na siguran način za sve operacije i sve faze rada sa tehnološkim shemama i oznakama elemenata, procedure, upute za rad na siguran način, ateste, certifikate, kontrolne listove s rokovima pregleda, sigurnosno-tehničke listove, upute za siguran rad s kemikalijama, uvjerenja o ispravnosti radne opreme, uvjerenje o ispitivanju razine buke;
 - Obaviti obvezne tehničke kontrole i podešavanje sigurnosnih elemenata i uređaja u skladu s propisima i uputama proizvođača;
 - Obaviti sva propisana funkcionalna ispitivanja i propisana mjerenja;
 - Ispravno održavati sredstva za rad;
 - Osigurati i nadzirati korištenje osobne zaštitne opreme;
 - Označiti mjesta rada potrebnim znakovima zabrane, upozorenja i obavijesti;
 - Organizirati i osigurati pružanje prve pomoći radnicima za slučaj ozljede na radu ili iznenadne bolesti do njihovog upućivanja na liječenje u zdravstvenu ustanovu.
 - Na mjestima rada ili na privremenim radilištima gdje istovremeno radi do 50 radnika najmanje jedan od njih mora biti osposobljen i određen za pružanje prve pomoći te još po jedan na svakih daljnjih 50 radnika.
- 2) Sve incidente, neželjene radnje potencijalno opasne situacije prijaviti odmah po nastanku odgovornim osobama na lokaciji INA Grupe.
- 3) Nadzirati vlastite radnike i radnike svojih podizvođača kod izvođenja radova.

4 OPĆI DIO

4.1 Posebno opasni radovi i opasno područje

1) Posebno opasnim radovima u smislu ZZSO smatraju se sljedeće aktivnosti:

Br.	Vrsta radova	Što uključuje:
I	Radovi u iskopima te radovi na visini	Sve aktivnosti na tehnološkim područjima/u tehnološkom okruženju koje uključuju iskope barem 0,8 m dubine u odnosu na prvobitnu razinu, neovisno o prirodi rada (ručni rad ili rad sa strojevima) i o razlozima (kopanje, temelj za bilo koju građevinu, bušenje, krajobrazno uređenje, itd.) Svi radovi koji se izvode na visini zahtijevaju: - fiksnu radnu platformu s ogradom visine minimalno 1 metar i ostalim zakonskim zahtjevima; - korištenje opreme za radove ili zaštitu pri radu na visini
II	Radovi s kemijskim ili biološkim tvarima	- Radovi kod otvaranja opreme koja sadrži opasne radne tvari, naslage, te tvari koje u kontaktu sa svježim zrakom dovode do samozapaljenja - Kemijsko čišćenje/pranje/ispiranje - Korištenje opasnih kemikalija za čišćenje/pranje/ispiranje tehnoloških posuda/opreme te za kemijske tretmane, zaštitu procesne opreme i aditiviranje proizvoda.
III	Radovi u području ionizirajućeg i ne ionizirajućeg zračenja	- Mjerenje debljine stijenki, nerazorna ispitivanja, npr. radiografija i sl.
IV	Radovi u blizini električnih instalacija visokog napona	sve instalacije iznad 1.000 V
V	Radovi s eksplozivnim i lako zapaljivim tvarima	- Radovi s otvorenim plamenom, autogeno rezanje i zavarivanje, elektrolučno zavarivanje, rezanje i brušenje brusilicom, lemljenje, odžarivanje, zagrijavanje izolacija(e); - Radovi pri kojima se koriste motori s unutarnjim izgaranjem; - Radovi pri kojima se koriste pneumatski alati; - Sve druge tehnike rada koje proizvode toplinu koja može izazvati, iskru, požar i eksploziju.
VI	Radovi u prostorima koji su ugroženi eksplozivnom atmosferom	Radovi u tehnološkim postrojenjima, spremničkom prostoru sukladno Ex priručniku i sukladno zakonskoj regulativi za kemikalije (gdje je primjenjivo)
VII	Radovi sa strojevima i uređajima s povećanim opasnostima	- Građevinski strojevi - Visokotlačno ili mehaničko čišćenje/pranje / ispiranje

VIII	Radovi na sastavljanju i rastavljanju teških dijelova i/ili sklopova	- Podizanje iznad opreme/tehnologije u ex-zonama, - Podizanje posebnog tereta, kao što su konstrukcije, mobilne dizalice i sl.,
IX	Radovi u zatvorenom prostoru	- Spremnici, tuneli, komunalne i druge tehnološke posude, posude, kolone, reaktori, separatore, ventilacijski otvori, kanalizacija itd. Ulazak/rad u zatvorenom prostoru znači da je bilo koji dio tijela unutar zatvorenog prostora. - Radovi u iskopima koji uključuju ulazak u jame, jarke, nasipe dublje od 1,0 m.
X	Radovi na montaži i demontaži	Skele, cjevovodi, noseće konstrukcije, oprema u procesu rada
XI	Radovi pri kojima postoji opasnost od utapanja	Ronilački radovi, postavljanje zaštitnih brana
XII	Radovi pri kopanju, čišćenju pod zemljom i u tunelima	Povezano sa t. IX (rad u zatvorenom prostoru)
XIII	Radovi pri ronjenju s uporabom zraka pod tlakom	Radovi pri ronjenju, radovi u prostorima gdje je koncentracija kisika manja od 17% GVI
XIV	Radovi uz odvijanje prometa na cestama i željeznici te ostali radovi koji nisu navedeni od I-XIII	Radovi uz odvijanje prometa na cestama i željeznici

- 2) Opasno područje je bilo koje operativno područje društvima INA Grupe gdje postoje opasne tvari ili opasni izvori energije koji imaju potencijal da uzrokuju štetu. Podjela prostora ugroženih eksplozivnom atmosferom na lokacijama društava INA Grupe na zone opasnosti (EX zone) provedena je na temelju učestalosti i trajanja pojave eksplozivne atmosfere sukladno zakonskim propisima.

4.2 Zone opasnosti od nastanka eksplozija (EX zone)

- 1) Sukladno zakonskim propisima, u zonama opasnosti nije dozvoljeno:
- držanje i uporaba alata, uređaja i opreme s ručnim, mehaničkim, pneumatskim, rotirajućim i sl. pogonom i pokretanjem, koji mogu prouzročiti iskru ili na drugi način oslobađati toplinu,
 - pušenje i uporaba otvorene vatre u bilo kom obliku,
 - držanje oksidirajućih, reaktivnih ili samozapaljivih tvari,
 - odlaganje zapaljivih i drugih tvari koje nisu namijenjene tehnološkom procesu,
 - pristup vozilima koja pri radu mogu iskriti,
 - nošenje odjeće i obuće koja se može nabiti opasnim nabojem statičkog elektriciteta, npr. **sintetička odjeća i obuća bez antistatičkih svojstava i sl., osim u zoni 2 ako je posebnim propisom drugačije utvrđeno,**
 - uporaba radne opreme koja nije propisno zaštićena od statičkog elektriciteta, ako na njoj postoji mogućnost stvaranja statičkog elektriciteta,

- uporaba elektroničkih uređaja koji nisu izvedeni u protueksplozijskoj (EX) zaštiti (uključujući mobitele).
- 2) Svi radovi u zonama opasnosti se izvode pod posebnim nadzorom stručnjaka za PEX zaštitu te stručnjaka za zaštitu od požara i zaštite na radu.

4.3 Temeljna pravila sigurnosti

- 1) Svaki radnik koji radi za društva INA Grupe kao i svaki radnik koji radi na lokacijama društava INA Grupe mora biti upoznat s Temeljnim pravilima sigurnosti INA Grupe (*Prilog 1*);
- 2) Ovlaštena osoba Naručitelja mora osigurati da svi radnici izvođača budu upoznati s ovim Pravilima, te da nepridržavanje istih **rezultira trajnim udaljavanjem prekršitelja s lokacije te pokretanjem penalizacijskog postupka prema izvođaču** (*Prilog 3*).

4.4 Sustav STOP kartica (Stop Card System u daljnjem tekstu: SCS)

- 1) SCS je alat za integraciju sigurnosnih programa temeljenih na ponašanju, temeljnih pravila sigurnosti i ovlaštenja za zaustavljanje rada, kako bi se spriječile ozljede i profesionalna oboljenja na radnom mjestu kroz osposobljavanje radnika društva INA Grupe i izvođača radova vezano uz promatranje međusobnih aktivnosti, prepoznavanje opasnosti te kako bi se izgradila kultura u kojoj je moguće otvoreno raspraviti o nesigurnim radnjama i nesigurnim uvjetima, kao i nagraditi pozitivno ponašanje (prepoznavanje najbolje kartice - prepoznavanje/identifikacija nesigurnih radnji/uvjeta). SCS temelji se na sljedećem ciklusu:
 - prepoznavanje/identifikacija nesigurnih radnji / nesigurnih stanja; trenutno ispravljanje nesigurnih radnji i nesigurnih stanja, što, uključuje djelovanje u svrhu zaustavljanja nesigurne radnje pri čemu se rad zaustavlja;
 - prepoznavanje sigurnih radnji i ponašanja
 - u Stop karticu potrebno je upisati pojedinosti vezane uz nalaze; kada nije bilo moguće poduzeti trenutne korektivne radnje, navode se preporuke;
- 2) Stop kartice potrebno je redovno (preporuča se dnevno ili kao najdulja frekvencija tjedno) pregledavati te unositi ispravke u sustav upravljanja, radne upute, postupke, itd. kada je to potrebno.
- 3) U slučaju uočene nesigurne radnje ili nesigurnog uvjeta tijekom obilaska radi provjere ponašanja, rutinske ili neplanirane prisutnosti na radnom mjestu, potrebno je ispuniti Stop karticu navodeći pojedinosti o nalazima.
- 4) Popunjena STOP kartica predaje se voditelju gradilišta ili ZZSO stručnjaku.
- 5) Broj popunjene STOP kartice jedan su od kriterija za nagrađivanje te je poželjno popuniti što veći broj kartica.
- 6) Stop kartice u papirnatom obliku su dostupne na lokacijama/mjestima izvođenja radova.

4.5 Alkohol, druga sredstva ovisnosti i pušenje

- 1) Zabranjen je rad pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti, kao i njihovo unošenje na lokacije INA Grupe.

- 2) Ukoliko osoba koja provodi nadzor na lokaciji izvođenja radova sumnja da je radnik koji izvodi radove pod utjecajem alkohola, osoba koja provodi nadzor dužna je poduzeti sljedeće mjere:
 - a) Zatražiti od izvođača da provede alkotestiranje radnika na licu mjesta u prisustvu osobe koja provodi nadzor od strane Naručitelja i voditelja radova izvođača ili
 - b) Provesti alkotestiranje radnika izvođača u prisutnosti voditelja radova izvođača;
 - c) Stanjem pod utjecajem alkohola smatra se stanje pri kojem izmjerena vrijednost alkohola u izdahnutom zraku iznosi više od 0,0 mg/l, odnosno više od 0,0 g/kg težine u krvi.
 - d) U slučaju da je rezultat alkotestiranja pozitivan, osoba za nadzor od strane Naručitelja dužna je zatražiti od predstavnika izvođača udaljavanje radnika s lokacije INA Grupe;
 - e) Ako radnik izvođača odbije pristupiti alkotestiranju, osoba za nadzor od strane Naručitelja dužna je zatražiti od voditelja radova izvođača udaljavanje radnika s lokacije INA Grupe;
 - f) U slučaju da su rezultati primarnog alkotestiranja na licu mjesta negativni, ali i dalje postoji sumnja u alkoholiziranost zbog sposobnosti dotičnog radnika za obavljanje radova, osoba koja provodi nadzor dužna je takvog radnika udaljiti s lokacije INA Grupe u prisustvu voditelja radova te mu preporuča sveobuhvatan liječnički pregled kako bi se osigurala sigurnost dotične osobe;
 - g) Postupak provjere je li radnik pod utjecajem alkohola mogu provoditi pisanim putem imenovane osobe Naručitelja ili Izvođača te za to moraju biti osposobljeni od strane ovlaštene tvrtke.
- 3) U slučaju sumnje da je radnik pod utjecajem drugih sredstava ovisnosti koja djeluju na mentalno stanje, osoba koja provodi nadzor dužna je takvog radnika udaljiti s lokacije INA Grupe te ga uputiti na liječnički pregled
- 4) U slučaju slanja radnika na liječnički pregled zbog sumnje na alkoholiziranost i utjecaj drugih sredstava ovisnosti, nepostojanje utjecaja alkohola i drugih sredstava ovisnosti na promjenu svijesti radnika izvođača može se dokazati samo predloženjem potvrde o tjelesnoj i psihičkoj sposobnosti koju izdaje liječnik nakon pregleda. Radnik može nastaviti raditi u prostorijama INA Grupe samo ako izvođač predoči potvrdu o fizičkoj i psihičkoj sposobnosti dotičnog radnika koju je izdao liječnik nakon pregleda.
- 5) U svim slučajevima u kojima se radnik udaljava s lokacije izvođenja radova radi gore navedenih razloga, Izvođač je dužan osigurati siguran prijevoz radnika s lokacije INA Grupe do mjesta stanovanja radnika.
- 6) Izvođač snosi teret dokazivanja da njegov radnik nije bio pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti koje mijenjaju svijest.
- 7) U slučaju udaljavanja radnika s lokacije INA Grupe radi razloga navedenih u ovom poglavlju, INA Grupa ima pravo na naplatu kazne propisane ovim dokumentom, *Prilog 3*;
- 8) Pušenje u prostorijama društava INA Grupe dopušteno je isključivo u predviđenim i označenim prostorima.

4.6 ZZSO kvalifikacija

1) ZZSO kvalifikacija:

- U slučaju radova **niskog stupnja rizika** Ponuditelj ne treba proći ZZSO kvalifikaciju ako prethodnih godina nije uzrokovao incidente, ali se mora obvezati Izjavom da će on i njegovi podizvođači poštivati zakonske zahtjeve i zahtjeve ZZSO društava INA Grupe;
- Za **radove srednjeg i visokog stupnja rizika**, Ponuditelj mora proći ZZSO kvalifikaciju u skladu s minimalnim zahtjevima. Dokazi koje Ponuditelj mora osigurati:

1. Potpisanu izjavu kako je definirano Preliminarnom procjenom rizika u fazi natječaja.
2. Postojanje sustava upravljanja sigurnošću:
 - A. U slučaju radova **srednjeg stupnja rizika** prihvatljivi dokazi, poredani po važnosti, su:
 - a) Važeći SCC** ili SCCp certifikat za kompaniju i radnike, ili
 - b) Važeći ISO 45001 certifikat, ili
 - c) Uspješan ZZSO kvalifikacijski audit proveden od strane akreditiranog certifikacijskog tijela ugovorenog od INA Grupe (vrijedi 5 godina), ili
 - d) Uspješan ZZSO kvalifikacijski audit proveden od strane stručnjaka INA Grupe (*Obrazac 3*), koji vrijedi 5 godina, uz pozitivnu zadnju ZZSO post-evaluaciju od strane INA Grupe (ako je izvođač ranije bio angažiran), ili
 - e) Izvođač se nalazi na popisu izvođača INA Grupe koji ne moraju proći ZZSO kvalifikaciju (npr. izvođači s monopolom za određene radove). Popis predlažu ZZSO stručnjaci, a odobrava direktorica ZZSO u INA d.d.
 - B. U slučaju **kompleksnih radova visokog stupnja rizika/visokog stupnja rizika**, Ponuditelj mora u fazi natječaja:
 - a) Imati važeći SCC** ili SCCp certifikat za kompaniju i radnike ili imati dokaz da je kompanija u fazi certificiranja koji će biti završen do završetka natječajnog postupka i
 - b) Prihvatiti i zadovoljiti zahtjeve ZZSO kvalifikacijskog audita.
- 2) Za **sve podizvođače koji će izvoditi radove srednjeg i visokog stupnja rizika**, vrijede ista pravila za ZZSO kvalifikaciju kao i za izvođača što uključuje obavezno provođenje ZZSO kvalifikacijskog audita.
- 3) Tijekom postupka nadmetanja u slučaju **kompleksnih radova visokog stupnja rizika**, Naručitelj je dužan osigurati posjetu lokaciji Ponuditelju (na koordiniran način ako je više mjesta u pitanju), prije isteka roka za podnošenje ponuda, s ciljem interpretacije i pojašnjenja preliminarne procjene rizika, pregleda lokacije i budućih radova, tumačenja i pojašnjenja bilo kojeg ZZSO zahtjeva itd.
- 4) Traženi certifikati (SCC** ili SCCp i ISO 45001) i izvještaj sa ZZSO kvalifikacijskog audita moraju biti dostupni u SAP Aribu.
- 5) Odstupanje od propisanih pravila dozvoljeno je u sljedećim slučajevima:
 - a) Radovi na **eksploatacijskim odobalnim objektima visokog stupnja rizika**: potencijalni izvođač mora proći ZZSO kvalifikaciju u fazi natječaja dokazivanjem uspostavljenog sustava certifikatom ISO 45001 te obavezno provođenje ZZSO kvalifikacijskog audita kod Ponuditelja. SCC** ili SCCp certifikat je poželjan, ali nije obavezan.
 - b) Za izvođenje ronilačkih radova, ronioci moraju biti kvalificirani u skladu s međunarodnim standardom IMCA (International Marine Contractors Association) i važećim nacionalnim propisima države u kojoj se radovi izvode. SCC** ili SCCp certifikat nije primjenjiv za ovu vrstu aktivnosti. Ukoliko se radi o radovima visokog stupnja rizika obavezno je provođenje ZZSO kvalifikacijskog audita kod Ponuditelja.

- c) Za radove visokog i srednjeg stupnja rizika **koji se provode po Zakonu o javnoj nabavi (RH)**, ZZSO audit se provodi kod ugovorenog izvođača, nakon sklapanja ugovora a prije izvođenja radova kako bi se utvrdila usklađenost ZZSO sustava izvođača sa ZZSO zahtjevima INA Grupe. U slučaju odstupanja od ZZSO zahtjeva INA Grupe potrebno je definirati akcije i rokove za otklanjanje nesukladnosti. Utvrđene nesukladnosti trebaju biti otklonjene prije početka izvođenja radova.
- d) U hitnim situacijama (npr. izlijevanje goriva u tlo, rijeke, more itd.), koje zahtijevaju hitno djelovanje Izvođača koji nije ZZSO kvalificiran, te zbog vremenskog ograničenja nije moguće provesti ZZSO kvalifikaciju, Izvođač je dužan potpisati izjavu kojom se obvezuje da će svi radovi biti izvedeni u skladu sa zakonskim zahtjevima ZZSO.
- e) Za radove koji se planiraju izvoditi na temelju postojećeg okvirnog ugovora za koji je prethodno provedena ZZSO kvalifikacija. Potencijalni izvođači dužni su osigurati kontinuiranu valjanost svih certifikata na temelju kojih su stekli svoju ZZSO kvalifikaciju. Certifikati moraju biti valjani tijekom cijelog razdoblja trajanja okvirnog ugovora. U slučaju isteka bilo kojeg od certifikata, izvođač je obavezan pravovremeno osigurati nove, važeće certifikate te ih učiniti dostupnima u SAP Ariba sustavu, bez odgode.

4.7 Edukacija na lokaciji

- 1) Svaki radnik izvođača i podizvođača koji izvodi radove na lokacijama društava INA Grupe (na kopnu i na moru) dužan je sudjelovati na edukaciji koju provodi ZZSO stručnjak INA Grupe. **Bez provedene edukacije i položenog ispita radnici izvođača i podizvođača ne mogu započeti s obavljanjem radova.** Edukacija minimalno sadrži sljedeća područja:
- Temeljna pravila sigurnosti,
 - Sustav STOP kartica,
 - Dozvole za rad,
 - Uređenje radilišta, opće informacije,
 - Izvori opasnosti na radilištu,
 - Mogući rizici na radilištu,
 - Kodeks ponašanja, pravila za izvođenje radova,
 - Pravila ponašanja u hitnim situacijama,
 - Nadzor,
 - Rezultati edukacije evidentiraju se testiranjem i zapisnikom.
- 2) Uz uvodnu edukaciju, izvođači o pitanjima zaštite zdravlja, sigurnosti i okoliša, raspravljaju s nadležnom organizacijskom jedinicom/osobom zaduženom za ZZSO INA Grupe i voditeljem gradilišta:
- svakodnevno prije početka izvođenja radova (*eng. Tool box meeting*),
 - na tjednim sastancima,
 - na dnevnim i koordinacijskim sastancima te
 - na mjestu izvođenja radova prije izdavanja Dozvola za rad.

4.8 Upute za slučaj izvanrednog događaja

- 1) Izvanredni događaj je događaj koji može predstavljati opasnost za sigurnost i zdravlje ljudi, opasnost za imovinu ili imati negativan utjecaj na okoliš;
- 2) Izvanrednim događajima se smatraju:
 - Ozljeda na radu;
 - Požar i eksplozija;
 - Štetan utjecaj na okoliš (istjecanje, prolijevanje, oslobađanje opasnih tvari u radni okoliš ...);
 - Proizvodni gubici, oštećenja opreme i objekata;
 - Potencijalno opasne situacije (POS) s mogućim posljedicama po ljude, opremu ili okoliš.
- 3) Svaki radnik dužan je uočenu opasnost odmah dojaviti rukovoditelju nadležnom za lokaciju na kojem je opasnost uočena.
- 4) U slučaju izvanrednog događaja:
 - Prestanite s radom;
 - Isključite/zatvorite sve izvore mogućeg zapaljenja – motore s unutarnjim sagorijevanjem, električnu opremu, plinske svjetiljke, protupožarne cijevi koje su u upotrebi, isključite strojeve i opremu, ventilaciju itd.;
 - Postupajte po uputama;
 - Za nastavak radova obvezno je ponovno izdavanje Dozvole za rad od strane svih sudionika.

4.9 Prijava i evidencija događaja

- 1) Društva INA Grupe evidentiraju i izvještavaju sve događaje koji su se dogodili na mjestu izvođenja radova, te je obaveza izvođača i podizvođača da prijave i sudjeluju u svim aktivnostima vezanim uz događaj koji se dogodio tijekom izvođenja radova.
- 2) Izvođači i podizvođači **dužni su odmah, bez odlaganja, izvijestiti voditelja radova/ZZSO stručnjaka /koordinatora/rukovoditelja nadležnog za lokaciju o nastanku potencijalno opasne situacije (POS) i ZZSO incidenta na lokacijama Ina Grupe.**

4.10 Prometnice i parkiranje na lokaciji

- 1) Za ulazak i zadržavanje na lokaciji vozila moraju imati odobrenje s obzirom na namjenu i vrijeme zadržavanja;
- 2) Vozila na lokaciji mogu biti prisutna samo onoliko vremena za koliko im je izdano odobrenje te se smiju kretati samo onim prometnicama za koje im je izdano odobrenje;
- 3) Na odobrenju mora biti jasno naznačeno koja je dopuštena visina vozila;
- 4) Mjesta za parkiranje vozila koja su neophodna na lokaciji, trebaju biti unaprijed dogovorena i jasno označena, pri čemu parkirana vozila ne smiju ometati proces izvođenja radova;
- 5) Kablove i cjevovode koji prolaze preko prometnica na lokaciji treba podignuti na odgovarajuću visinu kako ne bi došlo do zapinjanja vozilima. Ukoliko to nije moguće, potrebno je postaviti znakove obavijesti i upozorenja, a kablove i cjevovode potrebno je zaštititi polaganjem ispod prometnice;
- 6) Parkirna mjesta za automobile kojima se radnici koriste za prijevoz trebaju biti odvojena od mjesta na kojem se parkiraju vozila s rasutim i opasnim teretom te što dalje od mjesta na kojem se izvode radovi;

- 7) Ako se radovi izvode po noći, potrebno je osigurati prikladno osvjjetljenje parkinga;

Parkirana vozila ne smiju ometati pristup vatrogasnoj opremi i biti na vatrogasnim putevima!

4.11 Unos podataka u informacijski sustav

- 1) Svi izvođači i podizvođači radova dužni su unijeti sve potrebne podatke o radnicima, radnoj opremi i opasnim tvarima u informacijski sustav INA Grupe (*INA ZZSO WebCorner*) odmah po sklapanju ugovora i za cijelo vrijeme trajanja ugovora, a pristup aplikaciji osigurat će nakon sklapanja ugovora,
- 2) Izvođači su dužni osigurati da i svi njihovi podizvođači u potpunosti provode zahtjeve iz tč. 1 dok izvode radove na lokacijama INA Grupe,
- 3) Svi kontakt podaci u bazi podataka moraju biti dostupni,
- 4) Svaka tvrtka ima pristup samo svojim podacima i nema mogućnost pristupiti podacima druge tvrtke; no Izvođači su dužni osigurati da i svi njihovi podizvođači u potpunosti provode zahtjeve iz tč. 1 dok izvode radove na lokacijama INA Grupe.

4.12 Urednost i čistoća mjesta rada

- 1) Obveza je izvođača i svih podizvođača održavati mjesto rada, zgrade, prostor u kome su smješteni i gdje obavljaju radove čistim:
 - Odmah očistite apsorbirajućim sredstvom u slučaju izlivanja,
 - Prolazi i putovi za hodanje moraju biti čisti, kablovi i cijevi 2 m iznad glave,
 - Nemojte zakrčiti prilaz izlazu za hitni slučaj, vatrogasnoj opremi, električnim razvodnim ormarićima, itd.,
 - Materijali i kemikalije (ako se koriste) moraju biti uredno uskladišteni, pazeći pri tom na njihovu kompatibilnost, i pohranjeni prizemno, stabilni na za to određenim mjestima,
 - Zapaljivi otpad mora biti u propisanim spremnicima za tu vrstu otpada, obavezno s poklopcem daleko od zapaljivih izvora,
 - Otpadni materijal mora se razvrstati na mjestu nastanka i odložiti u za to propisano označene spremnike (označeni nazivom i ključnim brojem otpada),
 - Cilindrični predmeti moraju biti blokirani kako bi se spriječilo njihovo nekontrolirano pomicanje, pune plinske boce moraju biti odvojene od praznih, fiksirane lancem da se spriječi prevrtanje te moraju imati kapice na bocama (zaštitu za ventile),
 - Mjesta za pripremu i konzumiranje hrane moraju biti čista, higijenska i u dobrom stanju,
 - Hrana se ne smije držati i konzumirati na radnim površinama, već na mjestima namijenjenim za konzumaciju hrane tijekom izvođenja radova,
 - Održavati sanitarne čvorove.

4.13 Okoliš

- 1) Svi materijali i kemikalije koje izvođač koristi pri svom radu na lokaciji moraju biti pravilno uskladišteni kako bi se onemogućilo bilo kakvo izlivanje. Izvođač poduzima prikladne mjere za sprječavanje izlivanja i/ili prolijevanja u okoliš;

- 2) Izvođač je odgovoran na radilištu postaviti pribor za sanaciju manjih onečišćenja okoliša (prolijevanja do 5 litara): disperzant, absorbent, sredstvo za sakupljanje ulja, nafte i naftnih derivata sa suhih površina, lopata, metla, metalna lopatica, apsorbirajuće krpe u roli, spremnik od nehrđajućeg materijala;
- 3) Pumpe za pretakanje goriva koristiti prema uputi proizvođača kako bi se spriječilo prolijevanje goriva po površinama prilikom punjenja goriva;
- 4) Izvođač racionalno koristi prirodna dobra i energiju na najpovoljniji način za okoliš;
- 5) Sve otpade vode koje nastaju izvođenjem radova izvođača pročišćavaju se na postrojenju obrade otpadnih voda, ako je takvo postrojenje dostupno ili ulaze u kanalizacijski sustav na lokaciji;
- 6) Oštećeni ispušni sustavi na vozilima, strojevima i opremi s unutarnjim sagorijevanjem moraju se popraviti prije ulaska na radilište, a ukoliko oštećenja nastanu tijekom rada tada ih odmah uklonite iz funkcije dok ne budu popravljeni;
- 7) Po završetku radova obavezno je očistiti radilište i ukloniti sav zaostali materijal.

4.14 Opasne kemikalije

- 1) Opasne kemikalije su sve tvari i smjese koje imaju štetan učinak na zdravlje ljudi i/ili okoliš;
- 2) Opasna kemikalija se ne smije isporučiti i/ili koristiti bez prethodnog odobrenja ZZSO stručnjaka imenovanog od strane Naručitelja;
- 3) Izvođač (ovisno o tome radi li se o izvođaču radova, pružatelju usluga ili dobavljaču roba) treba:
 - u suradnji s vlasnikom radilišta dogovoriti mjesto skladištenja opasnih kemikalija na radilištu i maksimalnu količinu koju smiju unijeti na radilište;
 - dostaviti popis opasnih kemikalija s pripadajućim Sigurnosno-tehničkim listovima za svaku opasnu kemikaliju;
 - za svaku kemikaliju imati Sigurnosno-tehnički list (STL) sukladan zakonskim propisima zemlje u kojem društvo INA Grupe posluje;
 - sve opasne kemikalije označiti vidno istaknutim piktogramima opasnosti koji pokazuju opasna svojstva kemikalije te piktograme opasnosti vezane za prijevoz sukladno zakonskim propisima zemlje u kojem društvo INA Grupe posluje;
 - u suradnji s nadležnom organizacijskom jedinicom/osobom zaduženom za ZZSO prikladno treba označiti sve lokacije na radilištu gdje se nalaze opasne kemikalije, definirati maksimalne moguće uskladištene količine, postupanje s opasnom ambalažom te osigurati aparate za gašenje požara.
- 4) Radnici koji rade s opasnim kemikalijama moraju:
 - biti obaviješteni o prisutnosti opasnih kemikalija na njihovim mjestima rada, STL-ovi i upute za rad s opasnim kemikalijama moraju biti dostupne svim radnicima;
 - za vrijeme rada s kemikalijama nositi odgovarajuću zaštitnu odjeću, obuću i ostalu zaštitnu opremu sukladno propisanom u STL-u i važećim propisima o zaštiti na radu, a u skladu s djelatnošću koju obavljaju;
 - biti stručno osposobljeni odnosno moraju imati potrebna znanja o zaštiti od opasnih kemikalija s kojima rade;

- ovisno o svojstvima opasnih kemikalija imati odgovorne osobe pod čijim se nadzorom obavljaju svi dijelovi rada s opasnim kemikalijama s propisanim znanjem o zaštiti od opasnih kemikalija sukladno zakonskim propisima zemlje u kojem društvo INA Grupe posluje;
 - obaviti liječničke preglede, prije početka rada s opasnim kemikalijama te ih obvezno upućivati na periodičke zdravstvene preglede sukladno propisima zaštite na radu, kemikalija i procjeni rizika;
 - imati opremu za rad s opasnim kemikalijama koja je otporna na djelovanje kemikalija s kojima dolazi u dodir;
 - imati osigurana sredstva za pružanje prve pomoći i dekontaminaciju;
 - imati prostorije za održavanje opće higijene radnika;
 - imati kontejnere za kontaminiranu osobnu zaštitnu opremu.
- 5) Na mjestu rada gdje se rukuje kemikalijama moraju biti vidno istaknute slijedeće upute:
- upute za rad na siguran način s opasnim kemikalijama;
 - broj telefona 112;
 - kratka i jasna uputa o načinu izvješćivanja odgovornih osoba i državnih tijela, odnosno službi ako dođe do nesreće;
 - sredstvo bežične komunikacije nadohvat ruku radnika kod terenskih uvjeta, odnosno prijevoza kemikalija;
 - popis radnika koji su osposobljeni za pružanje prve pomoći.

4.15 Označavanje mjesta izvođenja radova

- 1) Svaka osoba koja obavlja rad koji je opasan za druge ili stvara opasnost je odgovorna za podizanje i održavanje odgovarajuće ograde,
- 2) Trakama se pružaju samo vizualna upozorenja ("psihološka ograda"), one ne pružaju fizičku zaštitu. Trake se moraju postaviti na udaljenosti od 1,5 m od mjesta opasnosti od pada, a ukoliko to nije moguće, mora se postaviti zaštitna ograda,
- 3) Zaštitna ograda se postavlja ukoliko postoji opasnost da radnik može pasti s visine u dubinu ili iskope kroz otvore,
- 4) Zaštitne ograde se zahtijevaju oko:
 - Mjesta s kojih postoji mogućnost pada opreme i materijala na radnike koji prolaze tim putem,
 - Iskopa,
 - Otvora u podu, izdignutih podija ili krovova,
 - Opasnih zona ispod mjesta obavljanja rada na visinama,
 - Područja gdje se njišu dizalice i tereti,
 - Radiografske opasne zone.
- 5) Znakovi se moraju koristiti s ogradama na način da se identificira specifična opasnost koja postoji,
- 6) Svjetleća/trepereća signalizacija se mora koristiti na ogradama na područjima sa slabim svjetlom gdje se po noći očekuje promet, a moraju se razaznati iz daljine.
- 7) U slučaju pojave opasnosti za sigurnost prometa, na prometnicu se privremeno postavljaju mobilni znakovi zabrane za sva vozila.

4.16 Dozvole za rad

- 1) Radovi mogu započeti samo uz posjedovanje valjane Dozvole za rad.
- 2) Dozvola za rad je pisani dokument kojim se propisuju mjere i uvjeti izvođenja radova na određenoj lokaciji, za određeno vremensko razdoblje;
- 3) Izdavanju dozvole za rad prethodi analiza sigurnosti posla (JSA) koju je dužan pripremiti i dostaviti izvođač neposredno prije izdavanja Dozvole za rad, a obavezna je radove srednjeg i visokog stupnja rizika. Izrada trenutne procjene rizika (LMRA) obavezna je prije početka bilo kakve aktivnosti, koju provodi izvođač radova, kako bi se utvrdilo jesu li zadovoljeni svi sigurnosni zahtjevi za izvođenje radova. Minimalni sadržaj obrazaca za JSA i LMRA definiran je u internim dokumentima INA Grupe (dokument: *Siguran rad i prakse rada*).
- 4) Postoji više vrsta dozvola za rad, a koja će se primjenjivati ovisi o vrsti opasnosti,
- 5) Izvođač radova i svi njegovi radnici dužni su pridržavati se odredbi i zahtjeva iz Dozvole za rad;
- 6) Sve izdane Dozvole za rad sastavni su dio tehničke dokumentacije na radilištu te moraju biti dostupne na mjestu izvođenja radova;
- 7) Dozvola za rad obvezno se mora izdati za svaku radnu aktivnost i izvođač radova odnosno njegovi ovlašteni predstavnici obavezno moraju sudjelovati u procesu izdavanja Dozvole za rad;
- 8) Dozvola za rad mora se izdati i biti potpisana od svih sudionika navedenih u Dozvoli. Svaki od potpisnika zadržava svoj primjerak Dozvole;
- 9) Dozvola za rad može se izdati samo za jednu vrstu radova i isključivo za jednog izvođača. Ako više izvođača izvodi radove, svakom izvođaču se izdaje posebna Dozvola za rad uz obveznu koordinaciju aktivnosti;
- 10) Dozvola za rad važeća je isključivo za vremensko razdoblje navedeno u njoj;
- 11) Izdavalatelj Dozvole može produžiti valjanost dozvole samo ako dozvoljeni radovi nisu dovršeni u danom roku, a okolnosti se nisu promijenile;
- 12) Po završetku radova, Dozvola za rad treba biti zatvorena od predstavnika izdavalatelja i primatelja te treba sadržavati razlog zatvaranja, datum i vrijeme zatvaranja;
- 13) **Po završetku radova obaveza je Izvođača očistiti lokaciju od zaostalog materijala i sredstava rada, te je tek nakon toga moguće zaključiti Dozvolu za rad i izvršiti primopredaju radova.**

Vidi dokument:

Izdavanje Dozvola za rad u društvima INA Grupe

Siguran rad i prakse rada

4.17 Osobna zaštitna oprema

- 1) Zabranjen je rad bez propisane osobne zaštitne opreme (OZO);
- 2) Izvođač je dužan svojim radnicima osigurati adekvatnu OZO sukladno Dozvoli za rad i zahtjevima lokacije gdje se radovi izvode te kontinuirano nadzirati propisno korištenje;
- 3) Na operativnim tehnološkim lokacijama obavezna je sljedeća OZO:
 - a. Negoriva antistatik odjeća
 - b. Zaštitne visoke cipele S3
 - c. Zaštitna kaciga s vezicom

- d. Zaštitne naočale
 - e. Zaštitne rukavice
 - f. Sredstva za zaštitu sluha
- 4) Kod radova na visini, obavezno je korištenje opreme za rad na visini;
 - 5) Kod radova u zatvorenom prostoru i kod radova kod kojih se pojavljuju opasne tvari, obavezno je nošenje opreme za zaštitu dišnih organa;
 - 6) Ostala OZO se koristi prema potrebi s obzirom na radove koji se izvode;
 - 7) Radnik je dužan pri radu:
 - i. kontinuirano koristiti propisanu OZO;
 - ii. održavati OZO u ispravnom stanju;
 - iii. obavijestiti neposrednog voditelja radova o greškama i oštećenjima na OZO;
 - 8) Ne korištenje adekvatne zaštitne opreme, a pogotovo opreme koja spašava život (oprema za rad na visini i oprema za zaštitu dišnih organa) strogo je kažnjivo i rezultira udaljavanjem prekršitelja s lokacije te pokretanjem penalizacijskog postupka prema izvođaču (*Prilog 3*).

4.18 Radna oprema

- 1) Izvođač mora radnicima osigurati i održavati ispravnu, za rad prilagođenu sigurnu radnu opremu, koja za vrijeme rada ne smije ugrožavati njihovu sigurnost i zdravlje, imovinu i prirodni okoliš;
- 2) Radna oprema u uporabi mora na vidnom mjestu imati oznaku proizvođača;
- 3) Ako sigurnost radnika nije osigurana konstrukcijskim rješenjima, tada se moraju poduzeti odgovarajuće tehničke mjere zaštite (zaštita, zaštitni uređaj i dr.) radi sprečavanja ulaska radnika u opasno područje radne opreme za vrijeme rada;
- 4) Radna oprema mora odgovarati vrsti i načinu izvođenja radnih zadataka, odnosno za tu namjenu mora biti na odgovarajući način prilagođena, tako da njena uporaba ne ugrožava sigurnost i zdravlje radnika;
- 5) Radna oprema se smije upotrebljavati samo za radne zadatke i pod uvjetima za koje je namijenjena;
- 6) Nakon postavljanja ili premještanja i prije početka korištenja, radnu opremu mora pregledati ovlaštena osoba i dati odobrenje za njeno puštanje u rad ili kada je to posebnim propisom predviđeno, ovlaštena osoba mora izdati ispravu iz koje je vidljivo da je radna oprema ispravno postavljena i da se može koristiti u skladu s uputama;
- 7) Radna oprema mora biti opremljena sigurnim uređajem za potpuno i sigurno zaustavljanje pokretnih dijelova;
- 8) Radna oprema mora biti opremljena odgovarajućom zaštitom od izravnog ili neizravnog djelovanja električne struje;
- 9) Radna oprema mora biti ispitana, a dokumentacija o ispitivanju mora biti dostupna na radilištu.

4.19 Kontrola/izolacija energije (LOTO – lock out tag out)

- 1) Tijekom obavljanja radova održavanja/servisiranja opreme, strojeva, sustava i instalacija potrebno je izolirati izvore energije na način koji sprječava nenamjernu ili neovlaštenu aktivaciju, pokretanje ili oslobađanje energije koja bi mogla dovesti do štetnih posljedica na ljude, imovinu, okoliš i/ili

reputaciju. U izvore energije ubrajaju se, ali ne isključivo, svi električni, mehanički, hidraulički, pneumatski, gravitacijski, kemijski, radijacijski, toplinski ili drugi izvori energije.

- 2) Izoliranje izvora energije potrebno je dokumentirati (npr. potvrda o izoliranju energije) i pridružiti
- 3) Ukoliko je Dozvolom za rad predviđeno izoliranje izvora energije, Izvođač radova ne smije dozvoliti obavljanje radova svojim radnicima dok svi izvori energije nisu izolirani i ne predstavljaju opasnost za radnike.
- 4) Radnici izvođača ne smiju micat/premještati opremu za izolaciju energije.

Vidi dokument:

Izdavanje Dozvola za rad u društvima INA Grupe

Siguran rad i prakse rada

4.20 Podizanje i premještanje

- 1) Samo obučeni i ovlašteni radnici mogu rukovati opremom i uređajima za podizanje i premještanje.
- 2) Oprema i uređaji koji se koriste moraju biti ispravni i servisirani sukladno uputama proizvođača.
- 3) Oprema za podizanje mora odgovarati svrsi (npr. nazivni kapacitet) i primjerena teretu.
- 4) Radnik za signalizaciju mora biti imenovan kad god je potrebno (npr. dizanja na slijepo, kritično podizanje) i postavljen tako da ima stalan vizualni kontakt s operaterom dizalice. Ako vizualni kontakt s operaterom dizalice nije moguć, potrebno je koristiti opremu za glasovnu komunikaciju. Isključivo jedna osoba može biti imenovana osobom za signalizaciju.
- 5) Užad za ručno ispravljanje pri podizanju tereta preferirana je metoda kontrole tereta. U slučajevima u kojima teret mora biti fizički usmjeren ili ručno postavljen, potrebno je primijeniti mjere predostrožnosti i pomoćne alate/uređaje radi smanjenja izloženosti radnika.
- 6) Zabranjeno je zadržavanje ili dopuštanje radnicima da se zadržavaju ispod tereta te je zabranjeno podizanje tereta iznad radnika.
- 7) Područje u kojem se obavlja podizanje tereta mora biti osigurano (npr. vrpce, prepreke) i putanja podizanja slobodna. Ako postoji mogućnost ulaska osoba na područje u kojem se obavlja podizanje tereta, potrebno je imenovati radnika koji će kontrolirati pristup području.
- 8) Operaciju podizanja odmah je potrebno prekinuti ako je ugrožena sigurnost (npr. vremenski uvjeti), kada su upute nejasne ili u slučaju prekida komunikacije.
- 9) Potrebno je izraditi plan podizanja za aktivnosti kritičnog podizanja. Planovi podizanja moraju obuhvaćati najmanje sljedeće:
 - Općenite informacije (datum, lokacija, opis podizanja);
 - Informacije o radnicima (operater dizalice, monter, osoba za signalizaciju);
 - Informacije o dizalici (tip, kapacitet dizalice kod polumjera točke podizanja i kuta kraka);
 - Informacije o teretu (težina, konfiguracija omči i karika);
 - Metode komunikacije;
 - Odobrenja.
- 10) Sve aktivnosti podizanja i premještanja tereta moraju biti u skladu s važećim propisima.

4.21 Rad na visini

- 1) Svi radnici koji se nalaze na površini za hodanje ili rad s nezaštićenom bočnom stranom, nezaštićenim rubom ili površinskom rupom, gdje postoji mogućnost pada s 1 ili više metara moraju biti zaštićeni od pada upotrebom:
 - Sustava sa zaštitnom ogradom, sustava sigurnosnih mreža, sustava za zaustavljanje pada ili sustava za zaštitu od pada, ili;
 - Alternativnog sigurnog pristupa površini za hodanje ili rad poput mobilnih izdignutih platformi, vozila s košarama, itd.
- 2) U svim slučajevima u kojima se rad obavlja iznad rizičnog okoliša, poput vode ili opreme s pomičnim dijelovima, oštrim rubovima, bez obzira na visinu, **sigurnosne mjere moraju biti uspostavljene kako bi se zaštitilo radnike od pada.**
- 3) Odabir i primjena komponenti sustava za zaustavljanje pada:
 - Koriste se isključivo pojasevi za cijelo tijelo koji su određeni prema težini korisnika;
 - Užad će amortizirati pad ili biti korištena uz uređaj za usporavanje pada. Najveća primijenjena sila zaustavljanja pada mora biti manja od 8 kN.
 - Dvostruko ili „Y“ uže koje omogućuje stalno zavezivanje za sidrište ili uže za spašavanje;
 - Sve komponente sustava za zaustavljanje pada moraju nositi 1.500 kg bez pucanja, slamanja ili trajnog deformiranja;
 - Užad mora biti osigurana iznad struka ili iznad glave gdje je to moguće kako bi se smanjila stvarna dužina pada.
 - Komponente sustava za zaustavljanje pada moraju biti konfigurirane tako da osiguraju da je ukupna dužina pada manja od udaljenosti između radne površine i tla ili bilo koje prepreke na putanju pada.
- 4) U slučaju da je pad zaustavljen sustavom za zaustavljanje pada, spašavanje unutar 15 minuta mora biti omogućeno osobi na koju se to odnosi radi sprječavanja traume zbog ovješnja.
- 5) Komponente sustava za zaustavljanje pada treba periodički pregledavati i prije svake upotrebe vizualnim pregledom.
- 6) Komponente sustava za zaustavljanje pada izložene udarcima i oštećenjima odmah moraju biti stavljene izvan upotrebe i ne smiju opet biti korištene dok nisu pregledane od strane nadležne osobe i dok nije utvrđeno da su neoštećene i prikladne za ponovnu upotrebu.
- 7) Sustavi za sprječavanje pada moraju biti konfigurirani tako da drže osobu na najmanjoj sigurnosnoj udaljenosti od 1 metra od nezaštićene strane, nezaštićenih rubova ili površinskih rupa gdje postoji mogućnost pada.
- 8) **Ljestve** je moguće koristiti isključivo u svrhu pristupa ili za jednostavne radove kratkog trajanja.
- 9) Najveća visina na koju se moguće popeti na ljestvama mora biti ograničena na:
 - 2 metra bez upotrebe osobne zaštitne opreme za zaustavljanje pada
 - 6 metara uz upotrebu osobne zaštitne opreme za zaustavljanje pada.
- 10) Sustavi sa zaštitnom ogradom najmanje moraju sadržavati gornje vodilice, središnje vodilice (ako ne postoji zid ili druga struktura najmanje visine 0,5 metara) i rubne daske za sprječavanje pada predmeta na donju razinu.

- 11) Gornje vodilice moraju biti između 1,0 i 1,2 metra iznad razine na kojoj se hoda/radi, osim kada uvjeti zahtijevaju drugačije i sigurnost osoba izloženih padu nije ugrožena. Srednje vodilice moraju biti postavljene na srednjoj udaljenosti između gornjeg ruba sustava zaštitne opreme i razine na kojoj se hoda/radi.
- 12) Ako predmeti koji ispadnu mogu oštetiti opremu pod pritiskom ili koja sadrži opasan materijal, područje je potrebno fizički zaštititi ili izolirati energije.
- 13) **Skele** pregledane od strane ovlaštenih osoba za pregled skela smiju se upotrebljavati samo ako su odgovarajuće primopredajne oznake postavljene na vidljivo mjesto.
 - a) Skele bez primopredajne oznake moraju se smatrati da su u izradi i nisu sigurne za rad.
 - b) Primopredajne oznake moraju biti označene crvenom bojom koja označava zabranu pristupa i zelenom bojom koja označava odobren pristup.
 - c) Postavljanje, modifikaciju i uklanjanje skela smiju izvoditi samo ovlašteni i stručno osposobljeni skelari.
- 14) Primopredajna oznaka skele mora najmanje sadržavati:
 - Lokaciju na kojoj je postavljena skela;
 - Naziv trgovačkog društva koje je postavilo skelu;
 - Datum primopredaje;
 - Ime i potpis odgovorne osobe u ime trgovačkog društva koje je postavilo skelu.
- 15) Preuzimanje skele obavezno je provesti od strane svakog izvođača koji obavlja rad sa skele i vrši se kako je propisano u *Prilogu 2*.
- 16) Svi radnici izvođača moraju se držati propisanih mjera pri radu na visini.
- 17) **Svi radnici koji rade na visini moraju proći specifičnu edukaciju za rad na visini koja se sastoji od teorijskog i praktičnog dijela. Dokaz o završenoj edukaciji je uvjerenje koje je izdano na ime radnika i na kojem je napisan program edukacije.**

Vidi dokument:

Siguran rad i prakse rada

4.22 Iskopi

- 1) Svi zakopani vodovi moraju biti locirani i označeni prije nego krenu radovi iskapanja.
- 2) Oznake trebaju ostati na mjestu tijekom operacija kopanja.
- 3) Iskopana zemlja, materijal i oprema mora biti udaljena više od 1 m od ruba iskopa.
- 4) Izvođač radova je dužan imenovati osposobljenu i kompetentnu osobu koja ima obvezu dnevno pregledavati radilište prije početka smjene.
- 5) Iskope planira osoba koja je upoznata s projektom iskopa.
- 6) Iskopi se moraju izvoditi u skladu sa projektom iskopa, uputama za rad na siguran način, propisima i Dozvolom za rad.
- 7) Moraju se poduzeti mjere opreza kako ne bi došlo do urušavanja tj. iskopi i rovovi trebaju biti pravilno dizajnirani uz osigurane puteve evakuacije.
- 8) Omogućiti pravilan pristup/izlaz u slučaju opasnosti.
- 9) Spriječiti kontakt s nadzemnim električnim vodovima (npr. znakovi, osmatračići).

- 10) Sigurnost radnika koji provodi iskapanje i radnika u blizini mora biti osigurana kao i sigurnost postojećih obližnjih nadzemnih i podzemnih objekata.
- 11) U slučaju pojave bilo koje opasnosti, radove treba odmah prekinuti i obavijestiti Izdavatelja Dozvole za rad.

Vidi dokument:

Uputa za rad na siguran način prilikom izvođenja poslova iskapanja i u iskopima

4.23 Ulazak u zatvorene prostore

- 1) Zatvoreni prostor je ograničeni prostor koji je dovoljno velik da radnik u njega može ući i obavljati rad, a ima ograničene otvore ulaska ili izlaska (spremnici, šahtovi, i sl.).
- 2) U ograničene prostore može se ući i obavljati rad samo s valjanom Dozvolom za rad u zatvorenom prostoru, a nakon provedenog mjerenja kemijskih štetnosti i eksplozivnosti 30 minuta prije početka izvođenja radova,
- 3) Izdana Dozvola za rad u zatvorenom prostoru vrijedi za vrijeme izvođenja radova, a max. 1 smjenu,
- 4) Propisana sredstva i oprema za rad u zatvorenom prostoru sastavni dio su Dozvole za rad.
- 5) Izvođač radova dužan je svojim radnicima osigurati umjerene, prijenosne odnosno osobne detektore za mjerenje koncentracije štetnih plinova i para u okolnoj atmosferi, koji se moraju koristiti cijelo vrijeme kod izvođenja radova u zatvorenim prostorima, te moraju posjedovati zapisnik o periodičkom umjeravanju.
- 6) Ukoliko su izmjerene koncentracije kisika niže i više od dopuštenih graničnih vrijednosti (GVI) i ako su koncentracije opasnih i štetnih plinova i para više od graničnih vrijednosti radovi se moraju prekinuti odmah ili nakon aktivacije alarma na detektoru,
- 7) Izvođač je dužan zabilježiti zapise o ispitivanju plina u Dozvoli za rad ili predati primjerak izmjerenih vrijednosti izdavatelju Dozvole za rad,
- 8) Prilikom ulaska i rada u zatvorenom prostoru, rad izvode najmanje dva ili više radnika gdje je jedan obavezno zadužen za nadzor,
- 9) Za svaku točku ulaza/izlaza u zatvorenom prostoru Izvođač mora osigurati i imenovati Osobu za nadzor radova u zatvorenim prostorima koja se mora razlikovati od radnika koji ulaze (mora imati crvenu traku na nadlaktici) te koja mora voditi evidenciju osoba koje izvode radove u zatvorenom prostoru kako bi kasnije postojala pisana potvrda važnih informacija (npr. ukupan broj radnika koji ulaze u zatvoreni prostor, upozorenja, vrijeme početka/završetka). .
- 10) Ako postoji velik broj mogućih točaka ulaza/izlaza, glavne točke moraju biti utvrđene i popisane, a broj imenovanih osoba za nadzor radova ovisi o mogućnosti kontroliranja ulaza/izlaza.
- 11) Osobi za nadzor zabranjeno je provoditi aktivnosti koje bi mogle ometati njegove primarne odgovornosti:
 - Identifikacija osposobljenih radnika koji ulaze u zatvoreni prostor te broj radnika koji se nalaze u zatvorenom prostoru u bilo kojem trenutku;
 - Komunikaciju/znakovni jezik s osposobljenim radnicima koje ulaze u zatvoreni prostor kako bi pratili njihovo stanje. Komunikacija mora biti svima jasna i prethodno dogovorena,
 - Obavješćavanje osposobljenih radnika koji ulaze u zatvoreni prostor i voditelja radova ako su neovlašteni radnici/osobe ušle u zatvoreni prostor,
 - Upozoriti radnike na mogućnost neočekivanog stanja u zatvorenom prostoru, negativne učinke opasnosti na ponašanje radnika koje ulaze u zatvoreni prostor ili opasne situacije

izvan zatvorenog prostora zbog kojih više ne mogu obavljati dužnost nadzora radova u zatvorenim prostorima,

- Poznavanje mjera spašavanja u hitnim situacijama i pozivanje hitne službe/službe za spašavanje čim se utvrdi kako radnici trebaju što prije napustiti mjesto rada.

12) Voditelj radova mora upoznati radnike koji ulaze i izvode radove u zatvorenom prostoru s:

- Opasnostima s kojima mogu biti suočeni tijekom ulaska i rada u zatvorenom prostoru, uključujući znakove, simptome i posljedice izloženosti opasnim kemikalijama ili izvorima energije,
- Pravilnim korištenjem opreme (tj. ispitivanje i praćenje, prozračivanje, komunikacija, spašavanje, itd.) potrebne za ulazak i rad u zatvorenom prostoru,
- Načinu komunikacije s osobama za nadzor kako bi bile u mogućnosti pratiti stanje radnika te upozoravanje radnika o potrebi evakuacije iz zatvorenog prostora,
- Način potvrđivanja s osobom za nadzor da osposobljeni radnik može ući u zatvoreni prostor,
- Propisanim uvjetima iz Dozvole za rad i poštivanje istih,
- Postupkom evakuacije u slučaju opasnosti. Zatvoreni prostor je potrebno napustiti što je brže moguće kad radnik primijeti opasnosti ili kad se aktivira alarm ili kad osoba za nadzor ili voditelj radova naredi.

Vidi dokument:

Siguran rad i prakse rada

4.24 Rad s vatrom

- 1) Dozvola za rad s vatrom obavezna je za svaki rad koji stvara visoke temperature ili potencijalne izvore zapaljenja, u području gdje mogu biti prisutne zapaljive pare, plinovi ili gorive tvari. Dozvolu za rad s vatrom supotpisuje stručnjak za zaštitu od požara te propisuje mjere koje treba provoditi tokom izvođenja radova;
- 2) Dozvola za rad s vatrom vrijedi za radove za koje je izdana;
- 3) Mjesto na kojem će se koristiti otvoreni plamen (zavarivanje, plinsko rezanje, lemljenje) mora biti očišćeno od zapaljivog materijala (drvo, papir, zapaljive tekućine, suho raslinje i sl.);
- 4) Osim radnika koji obavljaju radove s vatrom, takvim radovima mora prisustvovati i vatrogasac ako je to isto dozvolom utvrđeno;
- 5) Na mjestu gdje se odvijaju radovi s vatrom mora biti postavljen barem jedan vatrogasni aparat za gašenje požara (ili više ako je propisano Dozvolom za rad s vatrom);
- 6) Područje na kome se radi mora biti ispravno pripremljeno (pokrov šahti i otvora, zalijevanje, čišćenje) sve u skladu s Dozvolom;
- 7) Okna i odvodi moraju biti poklopljeni kako bi se spriječila prisutnost zapaljivih plinova ako je to predviđeno Dozvolom;
- 8) Na području rada s otvorenom vatrom ili gdje se obavljaju popravci na uređajima u "EX" izvedbi, ne smiju se istodobno obavljati drugi radovi zbog kojih bi moglo doći do zapaljenja plinova, para ili tekućina;
- 9) Zabranjeno je bez Dozvole za rad s vatrom na mjestima gdje postoji opasnost od požara ili eksplozije upotrebljavati iskreći alat, električni alat u običnoj izvedbi ili bilo koji drugi alat koji može prouzročiti iskru.

Vidi dokument:

Siguran rad i prakse rada

Izdavanje Dozvola za rad u društvima INA Grupe

4.25 Oprema za plinsko (autogeno) rezanje i zavarivanje

- 1) Čelične boce moraju biti označene oznakom iz koje je vidljiv vlasnik /tvrtka;
- 2) Čelične boce za plinove moraju se držati uvijek pričvršćene obujmicama o zid, ili na posebnim kolicima zaštićene od pada;
- 3) Boce moraju biti udaljene od mjesta zavarivanja najmanje 3 m;
- 4) Boce je najbolje držati izvan radnih prostorija, ali zaštićene od sunčevih zraka, mraza ili kiše;
- 5) Boca s acetilenom mora stajati uspravno, ili pod kutom ne manjim od 45 stupnjeva u odnosu prema vodoravnoj podlozi;
- 6) Prije početka rada potrebno je provjeriti jesu li gumene cijevi za dovod plinova u dobrom stanju i dovoljno savitljive, jesu li odgovarajuće boje za pojedinu vrstu plina (plava za kisik, crvena za gorivi plin), jesu li nepropusne naročito na spojevima, jesu li dobro pričvršćene na spojna mjesta odgovarajućim obujmicama (nikada žicom) te jesu li zaštićene od iskri i vrućih predmeta, kao i od oštećenja na prolazima;
- 7) Ako se za zavarivanje i rezanje koriste plinovi iz čeličnih boca, na njima moraju biti postavljeni uređaji za zaštitu od povratnog udara plamena – nepovratni ventili. Nepovratni ventili (suhi osigurači) moraju biti postavljeni na rezaču na priključnim mjestima gumenih cijevi, kao i na redukcijskim ventilima;
- 8) Mjesta za zavarivanje mogu biti stalna i privremena:
- 9) Stalna mjesta za zavarivanje:
 - Stalna mjesta za zavarivanje moraju biti negoriva ili od konstrukcije otporne prema požaru najmanje 1 sat (F 60), potpuno slobodna od svakog gorivog i zapaljivog sadržaja i na pogodan način odvojena od susjednih površina;
 - U slučajevima kada se zavarivanje vrši acetilenom i kisikom boce moraju biti osigurane od pada. Boce moraju biti postavljene na udaljenosti najmanje 2 metra od grijaćih uređaja (radijatori i sl.), odnosno 10 m od otvorenih izvora vatre. Broj boca ne smije biti veći od jednodnevne potrošnje svakog korisnika;
 - Rezervne boce s kisikom i acetilenom moraju biti uskladištene na odobrenom skladišnom prostoru te međusobno odvojene i postavljene na natkrivenom prostoru ili u posebnim prostorijama koje odgovaraju tehničkim normativima za držanje plinova;
- 10) Privremena mjesta za zavarivanje:
 - Odobrenje za zavarivanje sadrži / Dozvola: naziv davaoca odobrenja; broj i datum izdavanja odobrenja; naziv organizacije odnosno tvrtke u kojoj se izvodi zavarivanje, pogon, odjeljenje; mjesto zavarivanja; opis radova; vrijeme izvođenja zavarivanja od – do; mjere koje treba poduzeti u cilju sigurnog izvođenja zavarivanja; potrebnu opremu te broj i vrstu aparata za gašenje požara; konačnu provjeru izvršenih radova; osobno ime i prezime rukovodioca radova; osobno ime i prezime i potpis ovlaštenih osoba davaoca odobrenja;
 - U slučajevima kada važnost odobrenja istekne, a zavarivanje nije završeno, rukovoditelj izvođača zavarivanja (u daljem tekstu: rukovoditelj radova) dužan je zatražiti produženje važnosti odobrenja, a ovlašteni radnici za izdavanje odobrenja dužni su ponovno pregledati mjesto zavarivanja i kada utvrde da su ispunjeni propisani uvjeti produžuju odobrenje / Dozvolu;

- Odobrenje za zavarivanje / Dozvola izdaje se u najmanje dva primjerka. Prvi primjerak uručuje se rukovodiocu radova, a drugi se čuva u dokumentaciji davaoca odobrenja;
 - Ovlaštene osobe koje izdaju odobrenje / Dozvolu za izvođenje zavarivanja izdat će odobrenje tek kada utvrdi da su predviđene i poduzete odgovarajuće mjere za zaštitu od požara i PEX zaštite;
- 11) Odobrenje za zavarivanje / Dozvolu ne smije se izdati u slijedećim slučajevima:
1. za mjesta koja nisu pripremljena za zavarivanje;
 2. u prostorijama sa uređajima za automatsko gašenje požara, ako ovi uređaji nisu blokirani ili ako se zavarivanjem mogu oštetiti;
 3. kada postoji opasnost od izbijanja eksplozija uslijed smjesa zapaljivih plinova, para ili prašine sa zrakom, zatim nedovoljno očišćenih spremnika, posuda, instalacija i drugih dijelova postrojenja u kojima su se nalazile tvari što mogu stvarati eksplozivne smjese ili su opasne zbog požara i eksplozije;
 4. kad se zavarivanje treba vršiti na prostoru u blizini uskladištenih velikih količina lakozapaljivih ili eksplozivnih tvari ili drugih gorivih materijala, a time bi se direktno ugrozilo i izazvalo opasnost za imovinu većeg opsega.
- 12) Za sigurno izvođenje zavarivanja u smislu zaštite od požara i eksplozije neposredno odgovaraju izvođač i rukovoditelj radova te ovlaštene osobe tvrtke na čijem se objektu / lokaciji izvodi zavarivanje;
- 13) **Zavarivanje mogu izvoditi radnici koji su stručno osposobljeni za rukovanje** i upotrebu opreme za zavarivanje i upoznati s propisanim mjerama zaštite od požara koje treba poduzeti prilikom zavarivanja;
- 14) Zavarivanje se mora izvoditi pod nadzorom rukovoditelja radova na mjestu, i to na način i u vrijeme koje je u odobrenju određeno za zavarivanje;
- 15) Rukovoditelj radova nakon dobivanja odobrenja za zavarivanje, dužan je provjeriti poduzete mjere zaštite od požara i eksplozija na mjestu predviđenom za zavarivanje, kao i utvrditi je li isključena mogućnost izazivanja požara ili eksplozija u susjednim prostorijama i prostorima, posebno ispod, iznad ili s bočnih strana od mjesta zavarivanja. U tom cilju rukovoditelj radova treba poduzeti mjere za otklanjanje eventualnih nedostataka prije početka radova (uklanjanje zapaljivog materijala, zatvaranje svih otvora, stavljanje zaštitnih elemenata sa svih strana na mjestu zavarivanja, utvrđivanje preostale koncentracije zapaljivih plinova, para ili prašine, postavljanje vatrogasnog dežurstva te dr.);
- 16) Nakon završetka zavarivanja rukovoditelj radova provjerava jesu li izvršeni radovi stvorili potencijalnu opasnost za nastajanje požara;
- 17) Radnici koji izvođe zavarivanje mogu zavarivati samo na onim mjestima, na način i u vrijeme kako je to u odobrenju određeno;
- 18) Poslije obavljenog zavarivanja vrši se primopredaja, u kojoj sudjeluju rukovoditelj radova i ovlaštena osoba tvrtke na čijem je objektu ili prostoru izvođeno zavarivanje;
- 19) Primopredaja iz prethodnog stavka vrši se zapisnički odnosno potpisivanjem na mjestu za konačnu provjeru izvršenih radova u odobrenju za zavarivanje;
- 20) Ako se utvrdi da nakon izvedenog zavarivanja postoji opasnost od nastajanja požara, odgovorne osobe dužne su poduzeti odgovarajuće mjere da se ta opasnost ukloni odnosno drži pod nadzorom (npr. osigurava se nazočnost – dežurstvo vatrogasaca na mjestu zavarivanja);
- 21) Započeto zavarivanje obustavit će ovlaštene osobe u slučajevima kada se izmijene uvjeti rada u smislu zaštite od požara ili eksplozije ili sam karakter zavarivanja;
- 22) Zavarivanje se može nastaviti kada se poduzmu potrebne mjere zaštite od požara ili eksplozije te dopuni i ponovno ovjeri odobrenje za zavarivanje;

- 23) Ukoliko se uvjeti rada ili karakter zavarivanja bitno izmijene, mora se zatražiti novo odobrenje za zavarivanje / Dozvola;
- 24) Na privremenim mjestima za zavarivanje mogu se držati najviše po dvije boce kisika i dvije boce acetilena (radne i rezervne).

4.26 Ručno prenošenje tereta

- 1) Ručno prenošenje tereta - svaki fizički rad koji uključuje dizanje, prenošenje, spuštanje, guranje, vučenje ili nošenje tereta ljudskom snagom i druge slične radnje (npr. podupiranje, držanje);
- 2) Izvođač je obavezan, zamijeniti ručnu manipulaciju teretom prikladnim tehničkim uređajima i pomagalicama (tzv. uklanjanje rizika),
- 3) Izvođač je obavezan odrediti i poduzeti organizacijske i tehničke mjere te osigurati primjerenu organizaciju rada, kako bi se smanjilo opterećenje leđa te rizik od oštećenje kralježnice koji je s tim povezan, ako ručno prenošenje tereta neizbježno,
- 4) Izvođač je obavezan konzultirati se s osobama na radu i njihovim predstavnicima o svim mjerama vezanim za sigurnost i zaštitu zdravlja,
- 5) Izvođač je obavezan kod raspodjele radnih zadataka za ručno prenošenje tereta, uzeti u obzir fizičke mogućnosti osoba na radu, njihovu dob i spol,
- 6) Izvođač je obavezan osigurati od strane ovlaštenog liječnika procjenu fizičkih mogućnosti osoba kojima želi povjeriti ručno prenošenje tereta,
- 7) Izvođač unutarnjim nadzorom provjerava tehničke i organizacijske mjere te je u slučaju potrebe obavezan poduzeti mjere za poboljšanje stanja.

4.27 Sigurnost pri radu s električnom energijom

- 1) Električnu opremu koja se koristi na metalnim strukturama (npr. spremnicima) gdje se može pojaviti „strani“ električni potencijal potrebno je opskrbljivati električnom energijom kroz izolacijski transformator, kako bi se izbjegla opasnost od strujnog udara.
- 2) Za ostala pravila vezana za sigurnost pri radu s električnom energijom potrebno je konzultirati važeće propise.
- 3) Svi radovi moraju se izvoditi sukladno važećim propisima i izdanom Dozvolom za rad.

4.28 Cjevovodi

- 1) Radnicima izvođača nije dozvoljeno samostalno izvoditi radove na cjevovodima ukoliko nisu dobili jasnu uputu/oznaku i potvrdu vlasnika radilišta /opreme kako se može pristupiti izvođenju radova na siguran način.
- 2) Bez jasne upute, oznake i odobrenja radovi na cjevovodu nisu dozvoljeni.

4.29 Otvaranje procesne opreme i cjevovoda

- 1) Tijekom otvaranja procesne opreme i cjevovoda (općenito „line breaking“) koji sadržavaju ili su sadržavali bilo kakve opasne materijale (tekućine ili plinove), potrebno je poduzeti primjerene mjere zaštite kako bi se izbjegao ili umanjio rizik pojave incidenata u procesu.

- 2) Prije čišćenja i otvaranja procesne opreme i cjevovoda, potrebno je provesti procjenu rizika (npr. Analizu sigurnosti posla) kako bi se definiralo na koji način će sustav/oprema biti osigurani radi održavanja.
- 3) Postupak smanjenja tlaka, pražnjenja i rukovanja opasnim materijalom mora biti određen, s definicijom uloga i odgovornosti.
- 4) Plan izolacije izvora energije zadržane u procesnim posudama, cjevovodima i sl. (plan zaključavanja i označavanja, LOTO) treba biti pripremljen/osiguran.
- 5) Prije otvaranja potrebno je potvrditi je li sustav siguran za otvaranje i da je rad na sustavu siguran.
- 6) Izvođač radova ne smije dozvoliti ni započeti izvođenje radova ukoliko rizici nisu procijenjeni i mjere zaštite radnika utvrđene i provedene.
- 7) Radnici uključeni u prikupljanje i odlaganje opasnih materijala moraju nositi odgovarajuću OZO primjerenu za taj posao.
- 8) Opasne materijale prikupljene tijekom otvaranja sustava/opreme potrebno je odgovarajuće zbrinuti na siguran način.

Vidi dokument:

Izdavanje Dozvola za rad

4.30 Provjera mehaničkog integriteta procesne opreme (tlačna proba)

- 1) Svaka provjera integriteta mora biti planirana i provedena na način koji umanjuje nepotrebno izlaganje proceduralnim opasnostima.
- 2) Plan tlačne proba temelji se na podacima o opremi, maksimalnim dopuštenim radnim i ispitnim tlakovima, rezultatima prethodnih tlačnih proba, prethodnih mjerenja debljine stijene procesne opreme tamo gdje je to primjereno i ostalih relevantnih tehničkih podataka koji moraju biti poznati i provjereni kako bi se ZZSO rizici ovog ispitivanja sveli na minimum.
- 3) Potrebno je provesti primjerenu analizu rizika (npr. Analizu sigurnosti posla) kako bi se identificiralo i ublažilo uočene i stvarne opasnosti za okoliš i opasnosti u radu.
- 4) Potrebno je pripremiti pisani plan ispitivanja prije provođenja tlačnih proba, uključujući postupke i kontrole vezane uz sigurnost.
- 5) Radnici koje sudjeluje u provođenju tlačnih proba mora posjedovati i koristiti ovlaštenje „Zaustavljanje rada“ kada god se primijete opasni uvjeti ili potencijalno opasni uvjeti.
- 6) Znakove, barikade ili druge zaštitne barijere potrebno je postaviti na takav način i na takvoj udaljenosti koji su primjereni za označavanje sigurnosne zone, kako bi se zaštitilo radnike od neočekivanog oslobađanja tlaka ili kvara opreme.
- 7) Instalacije uređaja moraju označavati granice zone isključenja.
- 8) Neovlašteni radnici ne smiju ulaziti u ispitno područje.
- 9) Radnici na lokaciji na koje se ispitivanje odnosi treba biti obaviješteno o planiranom ispitivanju.
- 10) Oprema i materijali moraju biti tako raspoređeni da pružaju neometan pristup/izlazak tijekom ispitivanja te u slučaju izvanredne situacije.
- 11) Tijekom svih faza ispitivanja, potrebno je koristiti pouzdane prijevozne i komunikacijske sustave.

4.31 Izvođenje radova na prirubnicama

- 1) S obzirom na povećani rizik za radnike prilikom izvođenja radova s udarnim alatom (čekić, udarni ključevi, različite vrste ključeva za odvijanje i zatezanje te dr.) preporuča se korištenje sigurnosnog alata koji udaljuje radnika iz opasnog područja.

Vidi dokument:

Uputa za rad na siguran način prilikom izvođenja poslova montaže i demontaže prirubnica

4.32 Visokotlačno čišćenje

- 1) Poslovi VTČ smatraju se **visoko rizičnim poslovima**. Kada se izvode poslovi iskapanja ili poslovi u iskopima može doći do višestrukih (čak i smrtnih) ozljeda. Razlozi zbog kojih može doći do takvih ozljeda su:
1. **Nekontrolirano kretanje crijeva prilikom oslobađanja tlaka zbog**
 - otpuštanja neispravne spojnice pri upotrebi neodgovarajućeg/oštećenog uređaja ili nepravilnog rukovanja;
 - VT crijevo gubi čvrstoću/puknuća na crijevu kod upotrebe neodgovarajućih/oštećenih uređaja/crijeva; nedostatka redovite provjere/inspekcije opreme (vizualne/tlačne probe); neodgovarajuće mehaničke zaštita crijeva tijekom provođenja aktivnosti (lomljenje, rezanje, prijelaz vozila preko istih)
 2. **Neispravan ili opasan smjer VT mlaza zbog**
 - lošeg / nestručnog rukovanja;
 - nedostatka iskustva u radu s opremom;
 - nedostatka prostora za rad s opremom;
 - prisutnosti neovlaštenog osoblja u prostoru u kojem se provode radovi;
 - korištenja neodgovarajuće vrste i veličine uređaja za određene radove (kod površinskog čišćenja, čišćenja cijevi, čišćenja spremnika itd.)
 3. **Opasnost od pokliznuća i spoticanja zbog**
 - prisutnosti zaleđene vode koja se pojavljuje prilikom VTČ radova;
 - prisutnosti rasutog materijala nakon pjeskarenja;
 - sapletanje o crijeva koja su položena na prometnim putovima;
 - odvojenih dijelova opreme rasutih na podu.

Vidi dokument:

Uputa za rad na siguran način prilikom izvođenja poslova visokotlačnog čišćenja

4.33 Čišćenje i održavanje spremnika

- 1) Poslovi čišćenja i održavanja spremnika smatraju se **visoko rizičnim poslovima**.
- 2) Prije početka radova potrebno je ishoditi odgovarajuću dozvolu za rad.

- 3) Prije početka aktivnosti čišćenja i održavanja spremnika, potrebno je zadovoljiti opće sigurnosne preduvjete i uskladiti ih s lokalnim internim i vanjskim relevantnim propisima, primjerice:
- mjesto rada, opremu i instalacije isprazniti (drenirati) od zaostalog tekućeg zapaljivog medija primjenom najboljih tehnologija u odgovarajuće spremnike;
 - omogućiti dostupnost odgovarajuće radne snage (s odgovarajućim iskustvom i obukom, odgovarajuće zdravstvene sposobnosti za obavljanje ove vrste poslova) s potrebnom tehnologijom, izrađenim uputama za provođenje procesa i odgovarajućim alatima;
 - prije početka izvođenja radova potrebno je provesti pripreme za sigurno izvođenje radova (pravilno osigurati i ograditi radno područje);
 - izolirati (blindirati) te fizički odvojiti mjesto rada od ostalog dijela radnog prostora na način da se zatvore svi energetske i tehnološki priključci prije propisivanja dozvole za rad
 - nakon obavljanja svih pripremnih radnji i tehnoloških postupaka potrebno je provesti ispitivanje radnog okoliša na prisutnost štetnih-toksičnih plinova, para i maglica (ppm, mg/m³);
 - osigurati adekvatan nadzor svih radova, a u slučaju radova u zatvorenom prostoru osigurati sve uvjete propisane dozvolom za rad

Vidi dokument:

Izdavanje dozvola za rad u društvima INA Grupe

Uputa za rad na siguran način prilikom izvođenja poslova čišćenja i održavanja spremnika

4.34 Sigurnost na cesti

- 1) Sljedeći zahtjevi primjenjuju se kao minimalni zahtjevi za sva vozila čije je korištenje dozvoljeno na lokacijama INA Grupe:
- Vozilo mora odgovarati svrsi te ga je potrebno održavati u sigurnom radnom stanju;
 - Broj putnika ne smije prelaziti specifikaciju proizvođača za vozilo;
 - Teret mora biti osiguran i ne smije prelaziti specifikaciju proizvođača i ograničenja propisana važećim propisom za vozilo;
- 2) Sigurnosni pojasevi moraju biti instalirani.
- 3) Sljedeći zahtjevi primjenjuju se kao minimalni zahtjevi za sve radnike koji su ovlašteni za vožnju:
- Vozači moraju posjedovati valjanu vozačku dozvolu i biti zdravstveno sposobni za upravljanje vozilom;
 - Vozači moraju biti primjereno odmorni i na oprezu;
 - Svi putnici moraju imati zavezane sigurnosne pojaseve dok je vozilo u pokretu;
 - Vozači ne smiju biti pod utjecajem alkohola ili droge, ili bilo koje druge supstance ili lijeka koji bi mogao utjecati na njihovu sposobnost vožnje;
 - Vozači ne smiju koristiti komunikacijske uređaje koji se drže u ruci, niti obavljati pozive za vrijeme vožnje. Preporuča se zaustavljanje vozila umjesto korištenja kompleta za razgovor bez uporabe ruku za vrijeme vožnje.
- 4) Klasifikaciju i prijevoz opasnih tvari (HAZMAT) potrebno je izvršiti uz potpuno poštivanje međunarodnih standarda (tj. ADR, RID, ADN), važećih odredbi važećih propisa i internih dokumenata.

5) Ograničenje brzine sukladno prometnim znakovima.

4.35 Organizacija zaštite zdravlja i sigurnosti na radu za strane državljane i strane poslodavce koji izvođe radove na lokacijama društava INA Grupe

- 1) Organizacija zaštite zdravlja i sigurnosti na radu za strane državljane i strane poslodavce koji izvođe radove na lokacijama INA Grupe propisana je na stranicama Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike <https://uznr.mrms.hr/rad-stranaca/>.

4.36 Nadzori i sankcije zbog kršenja ZZSO Pravila

- 1) Uz kontinuiranu komunikaciju na lokaciji između predstavnika Naručitelja i Izvođača, provodi se nadzor izvođenja radova s aspekta ZZSO;
- 2) Sve aktivnosti na radilištu moraju se redovito nadzirati:
 - od nadležne organizacijske jedinice/osobe zadužene za ZZSO Naručitelja i izdavalca Dozvole za rad Naručitelja;
 - stručnjaka ZNR/ZOP Naručitelja;
 - tim za nadzor;
 - od strane odgovornih osoba i stručnjaka ZNR/ZOP Izvođača.
- 3) Odgovorne osobe Izvođača dužne su provoditi nadzor s obzirom na visinu rizika, kako slijedi:

Stupanj rizika radova koji su ugovoreni	Minimalna učestalost nadzora stručnjaka ZZSO izvođača radova
Radovi niskog stupnja rizika	Po potrebi
Radovi srednjeg stupnja rizika	1x tjedno
Radovi visokog stupnja rizika	1x dnevno
Kompleksni radovi visokog stupnja rizika	kontinuirani nadzor

- 4) Izvođač je dužan imenovati osobu za nadzor koja će kontinuirano nadgledati poštivanje ZZSO Pravila;
- 5) Osoba koja je uočila kršenje ZZSO Pravila dužna je odmah upozoriti Izvođača na mjestu rada i zatražiti trenutno otklanjanje nepravilnosti. U slučaju ne postupanja po upozorenju obavještava se nadležna organizacijska jedinica Naručitelja/osoba zadužena za ZZSO Naručitelja. U slučaju nesukladnosti utvrđenih tijekom nadzora, mogu se odrediti slijedeće mjere:
 - i. Zaustavljanje radova
 - ii. Usmeno upozorenje ili
 - iii. Pisano upozorenje
 - iv. Ponavljanje edukacije
 - v. Otkazivanje Dozvole za rad
 - vi. Privremeno udaljavanje s lokacije do 7 dana
 - vii. Trajno udaljavanje s lokacije
 - viii. Raskid ugovora

- ix. Iniciranje novčanog kažnjavanja (*Prilog 3*)
- 6) Usmeno upozorenje:
- Daje se pri prvom uočavanju nesukladnosti iz prve grupe pitanja (pitanja 10,11,12,13,19,21 i 22 iz *Prilog 3*).
 - Upozorenje se izriče usmeno izvođaču na licu mjesta.
 - Bilježi se u izvještaju o provedenom nadzoru, ali se ne šalje izvođaču pisanim putem.
 - Svrha usmenog upozorenja je informirati izvođača o uočenom nepoštivanju pravila i poticanja trenutnog ispravljanja.
- 7) Pisano upozorenje:
- a) Daje se u sljedećim slučajevima:
- pri ponavljanju nesukladnosti iz prve grupe pitanja (pitanja 10,11,12,13,19,21 i 22 iz *Prilog 3*), za koju je izvođač već primio usmeno upozorenje, ili
 - za nesukladnosti iz druge grupe pitanja (pitanja 7,14,15,16,17,18,20,23 i 24 iz *Prilog 3*), neovisno o tome radi li se o prvom prekršaju ili ponavljanju.
- b) Može se izdati i odmah za nesukladnosti iz prve grupe pitanja (pitanja 10,11,12,13,19,21 i 22 iz *Prilog 3*), ako se procijeni da je to opravdano zbog ozbiljnosti situacije.
- c) Upućuje se izvođaču pisanim putem (e-mailom).
- d) Penalizacija je obavezna uz svako pisano upozorenje.
- 8) Plaćanjem kazne Izvođač neće biti izuzet od daljnjih sankcija zbog kršenja ugovora i/ili od ozbiljnih pravnih posljedica utvrđenih važećim propisima;
- 9) Ako osoba/tim za nadzor više puta utvrditi činjenice za određivanje kazne na lokaciji provođenja nadzora, kazna može biti više puta određena;
- 10) U slučaju da postoji više nedostataka (kršenja ZZSO Pravila) istovremeno na lokaciji, kazna se određuje za svaki nedostatak, jedna po jedna;
- 11) Utvrđene nesukladnosti tijekom nadzora moraju biti uklonjene od strane Izvođača/ podizvođača u zadanom roku, bez obzira na određivanje kazne.
- 12) Ako suprotno ugovornim uvjetima, Izvođač uvede u obavljanje poslova Podizvođača bez prethodne pisane suglasnosti Naručitelja, Podizvođač će biti udaljen s lokacije dok ne dokaže da zadovoljava sve ZZSO zahtjeve Naručitelja propisane ovim dokumentom, a Izvođač će biti obavezan platiti Naručitelju ugovornu kaznu u visini 10% od vrijednosti Ugovora ili Narudžbenice ili Dispozicije, ovisno o tome na koji način je ugovoren angažman Izvođača.

4.37 Primopredaja izvršenih radova s aspekta ZZSO

- 1) Radovi su završeni kada je radilište pregledano od strane predstavnika Naručitelja i predstavnika Izvođača koji utvrđuju da su:
- radovi završeni,
 - mjesto izvođenja radova očišćeno,
 - nepotrebni materijal i oprema uklonjeni, otpad selektiran i odvezen prema obvezama u ugovoru,
- 2) Zaključuje se Dozvola za rad i potpisuje Zapisnik o primopredaji izvršenih radova.

4.38 SPECIFIČNOSTI VEZANE ZA ISTRAŽIVANJE I PROIZVODNJU NAFTE I PLINA

4.38.1 MJERE ZAŠTITE ZDRAVLJA, SIGURNOSTI I ZAŠTITE OKOLIŠA KOD IZVOĐENJA RUDARSKIH RADOVA U BUŠOTINAMA

Opći dio

- 1) Prilikom izvođenja rudarskih radova u bušotinama za potrebe istraživanja i proizvodnje nafte i plina, pored svih ostalih pravila iz ovog dokumenta, primjenjuju se dodatno i odredbe iz ove točke;
- 2) Prikaz tehničkih rješenja mjera zaštite zdravlja, sigurnosti i okoliša (ZZSO) za radove u bušotini, bilo da se radi o izradi nove bušotine ili o tzv. remontnim radovima, uključujući tekuće održavanje bušotinske opreme, hidro-dinamička mjerenja u bušotinama, kapitalne remonte sloja, radove na stimulaciji ležišta ugljikovodika i frakturiranje, utemeljen je na specifičnom i detaljnom tehničko-tehnološkom opisu rudarskih radova u bušotini, utvrđivanju rizika operacija koje se izvode, specifičnostima lokacije na kojoj se radovi obavljaju, na pravilima zaštite na radu, zaštite okoliša i zaštite od požara definiranim važećim propisima iz navedenih područja;
- 3) Nadzornik rudarskih radova u bušotini je službeni predstavnik naručitelja imenovan po odgovornoj osobi kompanije. Nadzornik je ovlašten i odgovoran za kontinuirani tehnološko-financijski nadzor izvođenja rudarskih radova, nadzor primjene mjera zaštite propisanih u projektnoj dokumentaciji kompanije;
- 4) Mjere tehničke zaštite prilikom izgradnje bušotina moraju biti u skladu s mjerama propisanim u rudarskom projektu za svako bušaće postrojenje;
- 5) Ako se koriste opasne tvari koje mogu prouzročiti štetu okolišu i/ili ugroziti život i zdravlje ljudi, rukovanje tim tvarima mora se odvijati u zatvorenom procesu i takve tvari držati i odlagati u skladu s važećim propisima na siguran način kako ne bi došlo do opasnosti i šteta u okolišu;
- 6) U deponij nabušenog materijala na lokaciji nije dozvoljeno odlaganje ugljikovodika, ulja i krutog otpadnog materijala;
- 7) U isplačnoj jami i prostoru za privremeni prihvrat solidifikata obavezno je postaviti PHD foliju.

Opis mogućih značajnijih utjecaja na okoliš

- 1) Buka koja se javlja tijekom izvođenja radova može imati negativan utjecaj na faunu u vidu njihova izbjegavanja tih područja i potencijalnih migracija;
- 2) Prije početka radova potrebno je utvrditi postoje li ugrožene vrste koje stalno ili povremeno obitavaju na području radova te stalno pratiti kretanje tih životinjskih vrsta kako ne bi došlo do štetnog utjecaja na faunu;
- 3) Za svaku operaciju treba definirati opasne i štetne tvari koje mogu prouzročiti štetu okolišu i/ili ugroziti život i zdravlje ljudi. Rukovanje tim tvarima mora se odvijati u zatvorenom procesu i na siguran način kako ne bi došlo do opasnosti i šteta u okolišu;
- 4) Prije odbacivanja otpadni materijal se mora razvrstati na korisne komponente i prema svojstvu opasnosti – na neopasni i opasni otpad ovisno o tome sadrži li opasne tvari ili ne;
- 5) Nadzornik rudarskih radova nadzirat će provođenje zaštite okoliša od strane Izvođača sukladno navedenim dokumentima, te će po završetku radova obavijestiti odgovornu osobu lokacije o mogućim nepravilnostima prije preuzimanja bušotine od Izvođača;

- 6) O svim aktivnostima Izvođač mora voditi dokumentaciju propisanu odredbama zakona iz područja zaštite okoliša, voda i postupanja s otpadom.

4.38.2 MJERE ZAŠTITE ZDRAVLJA, SIGURNOSTI I ZAŠTITE OKOLIŠA KOD IZVOĐENJA RADOVA NA EKSPLOATACIJSKIM ODOBALNIM OBJEKTIMA

- 1) Prilikom izvođenja radova na eksploatacijskim odobalnim objektima za potrebe istraživanja i proizvodnje nafte i plina, pored svih ostalih pravila iz ovog dokumenta, primjenjuju se dodatno i odredbe iz ove točke, a ne primjenjuju se odredbe iz točaka 4.39 i 4.40.

Radno vrijeme na eksploatacijskim odobalnim objektima

- 1) Radno vrijeme za vrijeme rada na odobalnom objektu je 12 sati dnevno, 7 dana u tjednu. U slučaju rada na odobalnom objektu izvođač tj. radnici izvođača moraju imati:
- i. STCW D2 – Temeljna sigurnost na brodu (A-VI/1) "i/ili BOSIET (Basic Offshore Safety Induction and Emergency Training) certifikat ukoliko spavaju na platformi;
 - ii. liječničko uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti (minimum točka 3 i 17 prema Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada– rad na naftnom postrojenju i rad na visini) za svaki odlazak na odobalni objekt i bez obzira na vrijeme provedeno na odobalni objekt.

Prijevoz brodom na odobalni objekt

- 1) Putnici i roba prolaze graničnu kontrolu koja se primjenjuje u RH prilikom dolaska na/odlaska s odobalnog objekta te se moraju poštivati propisi koji su na snazi. Predstavnik Regije Jadran u bazi pribavlja potrebnu dokumentaciju te priprema popis putnika i materijala/tereta. Uz robu mora biti priložen dokaz da je prošla carinsku kontrolu te se mora registrirati kako bi se vodila evidencija o robi koja je primljena i otišla iz Slobodne carinske zone Pula, a koju izdaje Središnji ured Carinske uprave Republike Hrvatske.
- 2) Izvođačima angažiranim za radiografska snimanja dozvoljeno je nositi radioaktivne izvore sukladno zakonskim zahtjevima, uz uvjet da je to u skladu s postupcima ZZSO-a.
- 3) Na putovanje na odobalni objekt ukoliko ne postoji prethodno odobrenja koje izdaje Regija Jadran, ne smiju se nositi slijedeći predmeti:
- i. alkohol ili prazne boce za alkohol,
 - ii. lijekovi dostupni bez recepta i pribor,
 - iii. zapaljive tvari (otapala, benzin za upaljače)
 - iv. korozivne tvari (kiseline i lužine) ,
 - v. oružje, rakete za vatromet i eksplozivi,
 - vi. magnetski materijal,
 - vii. radioaktivne materijali ili živa.
- 4) Svaki putnik mora imati obaveznu dokumentaciju definiranu preliminarnom procjenom rizika za putovanje na odobalne objekte prije nego mu se dopusti prolazak kroz policijsku i carinsku kontrolu kako bi došao do mjesta za prijavu. Predstavnik regije Jadran provjerava svaku osobu prema Listi putnika te isto tako provjerava, ako je potrebno, važenje dokumentacije.
- 5) Svi putnici moraju se javiti samostalnom tehničaru u proizvodnji NIP barem 30 minuta prije predviđenog polaska. Nakon ukrcaja, putnici pohranjuju svoju prtljagu na za to predviđeno mjesto na palubi, prije nego uđu u putničku kabinu.

- 6) Prilikom planiranja prijevoza i prebacivanja morskim putem, važno je uzeti u obzir vremenske uvjete koji prevladavaju i vremensku prognozu. Čimbenici koje treba uzeti u obzir su vjetar i stanje mora, vidljivost te ostalo. Za Regiju Jadran vrijede sljedeći uvjeti stanja mora za bilo kakav prijevoz morem: maksimalna visina valova ne smije prelaziti 1,5 m i/ili brzina vjetra mora biti ispod 30 km/sat. Osim u slučaju pisane odredbe koju je izdao direktor Regije Jadrana ili u slučaju iznenadnih događaja, NIJE dozvoljeno nikakvo kretanje prema satelitskim eksploatacijskim odobalnim objektima ili bilo kakvo isplavljanje brodova.

Zahtjevi kod ronilačkih radova

- 1) Izvođač ronilačkih radova mora osigurati da se projekt ronilačkih radova planira te da se njime upravlja i rukovodi na način koji štiti zdravlje i sigurnost cjelokupnog osoblja koje sudjeluje u tom projektu. Izvođač ronilačkih radova mora osigurati sljedeće:
 - svaka osoba koja sudjeluje u ronilačkom projektu mora se ponašati u skladu sa zahtjevima plana ronilačkog projekta,
 - da se ronilačkim projektom upravlja propisno i na siguran način,
 - procjena rizika (*eng. RA*) treba biti provedena u skladu s postupkom Operatora,
 - mjesto s kojeg se provode ronilački radovi treba biti odgovarajuće i sigurno,
 - mora se voditi evidencija o ronilačkom projektu koja sadrži tražene detalje o ronilačkom projektu,
 - osoblje mora biti kvalificirano i stručno (supervisor, 2 godine iskustva, liječnički pregled, ronionci obučeni po standardnim certifikacijama za odobalno (offshore) ronjenje (IMCA, ili nacionalnim standardom s potrebnim iskustvom kojega procjenjuje supervisor),
 - pogodno i dostatno postrojenje s odgovarajućim certifikatom i održavanjem,
 - da se u ronilačkom timu nalazi dovoljno osoba kako bi se omogućilo sigurno izvođenje ronilačkog projekta - tim od 5 članova,
 - da su nadzornik i ronilački tim upućeni i da su upoznati sa sadržajem plana ronilačkog projekta,
 - da su svi članovi ronilačkog tima prošli odgovarajući program familijarizacije i upoznavanja te može biti potrebno i da ostalo osoblje koje je uključeno u ronilački projekt isto tako završi taj program,
 - da su ronionci zdravstveno sposobni za ronjenje,
 - da je adekvatno organizirana prva pomoć i medicinska skrb,
 - da u pisanom obliku postoji jasna struktura izvješćivanja i odgovornosti,
 - da su nadzornici za ronjenje stručni, imaju certifikate (minimalno 2 godine iskustva u sličnim projektima, prepoznat IMCA ZZSO liječnički pregled) te da su pisanim putem imenovani za poslove unutar njihovog opsega što je detaljno opisano i potkrijepljeno,
 - striktno pridržavanje i potpunu usklađenost sa svim relevantnim propisima,
 - Izvođač ronilačkih radova odgovoran je za traženje svih dodatnih pojašnjenja ili odstupanja od zahtjeva koji su propisani ovim dokumentom.

Vidi dokument:

Upravljanje zahtjevima za ronilačkim aktivnostima na eksploatacijskim odobalnim objektima

4.38.3 ZZSO ZAHTJEVI KOD USPOSTAVE KAMPA

Prilikom uspostave kampova i radionica Izvođači moraju poštivati minimalne ZZSO zahtjeve:

1. Izbor mjesta za kampiranje standardi kampa:

U fazi natječaja, Ponuditelj je dužan dostaviti detaljan raspored predloženog baznog kampa na promatranoj lokaciji i zatražiti odobrenje društva INA Grupe za uspostavu istoga. Ovaj detaljan raspored uključuje informacije o prostorima za prehranu, spavaćim sobama, rasporedu kuhanja, skladišnim prostorima (hrana, voda i zalihe).

2. Minimalni standardi:

- Treba napraviti odgovarajuće staze unutar kampa.
- Kamp treba biti ograđen (od prihvatljivog materijala) s odvojenim vratima za uobičajene i hitne potrebe i treba biti pravilno čuvan.
- Pravila kampa trebaju biti istaknuta na vidljivim mjestima i s njima trebaju biti upoznati svi radnici.
- Pravilni znakovi za podizanje sigurnosti unutar kampa, trebaju biti postavljeni oko cijelog područja kampa.

3. Higijena kampa

- Treba biti dostupan dovoljan broj osoba za čišćenje kako bi se osigurala najviša moguća razina higijene.
- U kampu treba imenovati osoba koja će svakodnevno provoditi nadzor cijelog kampa radi održavanja higijene kampa.
- Kamp treba imati dovoljan broj koševa za otpad za odvoz smeća.
- Izvođač mora osigurati pitku vodu koja je ispitana i redovito testirana od ovlaštenog laboratorija.
- Dezinfekciju treba provoditi redovito.
- Redovita potpuna fumigacija provodi se prema uputama pri čemu se poštuju sigurnosne mjere.

4. Smještaj

- Smještaj mora biti takav da pruža zaštitu od vjetrova, kiše i ekstremnih temperatura.
- Smještaj mora biti adekvatno provjeren protiv insekata.
- Preporučuje se minimalni prostor za spavanje od 4 m²/ po osobi.
- Kada se koriste šatori, mora se osigurati podna obloga koja se može lako očistiti.
- U šatorima se svijeće ili lampioni ne smiju koristiti za osvjetljenje. Svjetlo se osigurava preko žarulja (generator).
- Osiguravanje mreže protiv komaraca svim radnicima koji žive u šatorima radi sprječavanja malarije.
- Za svaku kabinu/šator treba svakodnevno održavati pravilnu higijenu.
- Pravilno osvjetljenje dnevnog boravka/radnog prostora kako bi se spriječili ugrizi životinja.
- Oko kampa treba napraviti jarak kako bi se spriječio ulazak zmija u kamp.

5. Kuhinja i skladištenje hrane

- Kuhinja trebala biti u pravoj sobi ili u mobilnoj/kontejnerskoj kabini.
- Prije mobilizacije treba napraviti procjenu rizika na području za kuhanje.
- Logorska vatra je strogo zabranjena, a kuhanje u šatorima nije dopušteno.
- Plinske boce koje se koriste za kuhanje moraju biti pravilno osigurane kako bi se izbjegle nezgode.

- Za kuhanje koristiti odgovarajuće plamenike i lonce/tave sa stabilnim i pravilno dimenzioniranim nosačima kako bi bilo osigurano optimalno grijanje tijekom kuhanja.
- Sva zaliha hrane mora se čuvati u zatvorenim spremnicima.
- Protupožarni pokrivači i aparati za gašenje požara trebaju biti postavljeni na mjestima udaljenim najviše 10 m od ljudi koji rade u kuhinji.
- Izvođač osigurava zalihe hrane barem za tjedan dana.

6. Blagovaonica

- Blagovaonica treba biti udaljena od sanitarnih čvorova i skladišta goriva.
- Osigurati dovoljnu ventilaciju i prirodno svjetlo.
- Postaviti stolove i stolice tako da omogućuju siguran prolaz i kretanje radnika.

7. Skladištenje kemikalija

- Sve kemikalije za čišćenje i pranje treba držati odvojeno od skladištenja hrane.
- Sigurnosno tehnički listovi (STL) za sve kemikalije na lokaciji trebali bi biti dostupni.
- Svi spremnici za kemikalije i deterdžente moraju biti označeni prema svom sadržaju.

8. Toalet, sanitarni sadržaji i praonica rublja

- Mora biti osigurano dovoljno higijenskih i sanitarnih čvorova za održavanje higijene i pranje.
- Preporučuje se perivi podovi za lakše održavanje.
- Praonica rublja treba biti cementirana kako bi se olakšalo odvodnja vode u septičku jamu.
- Sva oprema za pranje rublja (perilica rublja itd.) treba biti pravilno uzemljena.
- Osobna zaštitna oprema (OZO) poput pregače i rukavica treba se koristiti prilikom rukovanja kemikalijama za pranje.
- Otpadne vode iz kampa ispuštaju se u skladu sa zakonskim i ekološkim standardima zemlje.

9. Električni sustav

Proizvodnja i distribucija električne energije mora se obavljati s najvećom pažnjom. Sljedeći minimalni standardi trebaju se primjenjivati na sve električne sustave kojima upravlja izvođač tijekom trajanja ugovora:

- Svi generatori trebaju biti postavljeni na betonsku ploču s odgovarajućim nasipima.
- Svi generatori trebaju biti pravilno uzemljeni prema međunarodno prihvatljivim procedurama.
- Kvalificirana i kompetentna osoba treba održavati i upravljati generatorima.
- Pristup područje generatora treba biti zabranjeno za sve radnike, osim za operatera.
- Sve električne žice trebaju biti u PVC cijevima kada su izložene velikom fizičkom trošenju ili visokim temperaturama okoline.
- Spajanje nije dopušteno u kamp električnim instalacijama, spojevi moraju biti kroz razvodnu kutiju.
- Sve razvodne kutije trebaju biti otporne na vremenske uvjete i imati odgovarajuće brtve.
- Prekidači za curenje uzemljenja moraju biti ugrađeni u svaku razvodnu ploču.
- Za uzemljenje svih metalnih kućišta koristiti zasebna uzemljena žica.
- Ožičenje u vlažnim prostorima (tuševi i kupaonice) mora biti u skladu sa standardima za takva područja.

- Svi generatori, distribucijske kutije, glavni prekidači i distribucijska mreža mora biti pregledana od certificirane treće strane u skladu s prihvatljivim međunarodnim standardima.
- Svi generatori moraju biti usklađeni s nacionalnim graničnim vrijednostima za buku i emisije, a rezultati trebaju biti dostupni na uvid na zahtjev Naručitelja.

10. Skladištenje goriva / ulja

Minimalni standardi za skladištenje i rukovanje gorivom na lokaciji:

a. Dizel

- Dizelski spremnici moraju biti slobodni od bilo kakvih curenja.
- Znakovi zabrane pušenja trebaju biti postavljeni.
- Vatrogasni aparati s pjenom trebaju biti postavljeni u dovoljnoj količini za zaštitu od požara.
- Skladišta dizela moraju biti izvedena s cementiranom podlogom i zaštitnim zidovima od nasipa, a prostor za skladištenje treba imati kapacitet najmanje 1,5 puta veći od ukupne količine pohranjenog dizela.
- Za sekundarno zadržavanje mora se provesti test curenja kako bi se osiguralo da nema propuštanja.
- Moraju se osigurati posude i krpe za slučaj saniranja manjih izlivanja.

b. Benzin

Za skladištenje benzina trebaju biti ispunjeni sljedeći zahtjevi:

- Benzin bi se trebao skladištiti u standardnim kanistrima s otvorima za zrak.
- Benzin uvijek treba skladištiti u hladu, daleko od skladišta dizela.
- Kad god se benzin prenosi, ispod treba staviti posudu koja će hvatati kapljice.

c. Ulja

- Ulja se pohranjuju u ograđenom prostoru.
- Kad god se ulje prenosi, ispod treba staviti posudu koja će hvatati kapljice.

11. Oprema za gašenje požara i hitne intervencije

Izvođač mora osigurati odgovarajuću prvu pomoć, odgovarajuće aparate za gašenje požara (temeljene na zapaljivim materijalima dostupnim na gradilištu) i drugu sigurnosnu opremu za hitne slučajeve. Ovi artikli trebaju biti u skladu sa sljedećim minimalnim standardima tvrtke:

- Oprema se održava na profesionalan način, prema zakonskim i industrijskim standardima.
- Vodi se evidencija o proizvodnji, testiranju i održavanju sve opreme.
- Lokacije opreme moraju biti jasno označene i lako dostupne svim osobama.
- Za identifikaciju različitih vrsta aparata za gašenje požara koriste se kodovi boja / vidljive oznake.
- Svi radnici moraju imati osnovno znanje o rukovanju opremom i postupcima koje treba slijediti u slučaju požara.
- Zborna mjesta za okupljanje u hitnim situacijama trebaju biti određena.
- Potrebno je instalirati sustav alarma, koji može biti ručni ili automatski, u skladu s važećim sigurnosnim standardima.

12. Područje za održavanje vozila

- Održavanje vozila obavlja se na određenom području.
- Ovo područje treba biti nabijeno i cementirano.
- Ne smije se raditi otvorena drenaža ulja unutar ili izvan kampa.
- Iskorišteno ulje treba skupljati u bačvama i odlagati kod ovlaštenih sakupljača.
- Korišteni uljni filteri i drugi otpad za održavanje moraju se razvrstati i zbrinuti kod ovlaštenih sakupljača.

13. Septička jama

- Septička jama na lokaciji trebala bi biti najmanje 20 metara od stambenog prostora i izgrađena prema standardnim inženjerskim praksama.
- Septička jama i odvodna jama trebaju biti pokrivene i opremljene odgovarajućom ventilacijom.
- Septička jama treba biti odgovarajuće veličine s obzirom na veličinu kampa.
- Otpadnim vodama iz septičke jame mora se upravljati u skladu s ekološkim regulatornim zahtjevima zemlje u kojoj se nalazi kamp.

14. Zbrinjavanje otpada

- Osigurati dovoljan broj kanti za otpad. Kućne otpadne vode treba pravilno zbrinuti.
- Otpad se pravilno razdvaja u odgovarajuće bačve, tj. staklo, drvo, metal, plastika itd., i pravilno odlaže. Otpad se prikuplja i zbrinjava u skladu s ekološkim i regulatornim zahtjevima zemlje u kojoj se kamp nalazi. Podaci o prikupljenim i zbrinutim količinama otpada trebaju biti dostupni na zahtjev Naručitelju.

15. Prijedlozi poboljšanja za uspostavu kampa u pustinjским uvjetima

1. **Smještaj i infrastruktura:** Koristiti modularne jedinice s izolacijom protiv ekstremnih uvjeta (temperatura, sunce, pijesak itd.), sustave klimatizacije i ventilacije s HEPA filterima, nadstrešnice i sjenila.
2. **Higijena i voda:** Uvesti sustave za desalinizaciju ili filtraciju vode, osigurati hladne zone za odmor, redovitu fumigaciju i kontrolu štetnika.
3. **Zdravlje i sigurnost:** Implementirati protokole za toplinski stres (aklimatizacija, pauze, hidratacija), medicinski punkt s opremom za hitne slučajeve, UV i respiratornu zaštitu.
4. **Energetski sustavi:** Koristiti solarne sustave uz agregate, postaviti senzore za praćenje temperature i vlage.
5. **Organizacija i socijalni aspekt:** Uspostaviti prostor za rekreaciju, knjigu žalbi, zabraniti privatne trgovine i osigurati standardiziranu opskrbu hranom.
6. **Ekološki aspekt:** Ugraditi sustave za reciklažu vode i zbrinjavanje otpada, planirati sekundarne barijere za gorivo i kemikalije radi zaštite tla.

4.38.4 DEFINIRANJE DOKUMENTA PREMOŠĆIVANJA (ENG. BRIDGING DOKUMENT)

- 1) U situacijama kada se izvode radovi za koje nije moguće osigurati stalan, izravan i kontinuiran nadzor nad izvođačima radova — primjerice kod seizmičkih snimanja, ronilačkih radova snimanja podvodnih cjevovoda koji se izvode s izvođačevog sredstva rada/objekta — nužno je izraditi Dokument premošćivanja (*eng. Bridging dokument*).

Svrha ovog dokumenta jest osigurati jasno definiranje obvezujućih zahtjeva te usklađivanje različitih sustava upravljanja sigurnošću na radu, zaštitom zdravlja, sigurnošću procesa i okolišem. U tom smislu, dokument premošćivanja mora:

- Precizno utvrditi koje ZZSO procedure, standardi i elementi sustava upravljanja INA Grupe vrijede na predmetnoj lokaciji.
- Usporediti i uskladiti zahtjeve ZZSO sustava naručitelja i izvođača kako bi se osiguralo jedinstveno razumijevanje i primjena pravila tijekom izvođenja radova.
- Definirati odgovornosti i nadležnosti naručitelja, izvođača i trećih strana uključenih u radove.
- Utvrditi mehanizme komunikacije i eskalacije, osobito u uvjetima ograničenog nadzora.
- Odrediti način upravljanja rizicima uključujući procjenu rizika, kontrolne mjere, dozvole za rad i hitne protokole.
- Propisati zahtjeve za nadzor i izvještavanje, uz jasnu razinu minimalnog operativnog nadzora koji mora biti osiguran.
- Osigurati da su svi članovi tima izvođača upoznati s pravilima ZZSO prije početka aktivnosti.

Izradom dokumenta premošćivanja uspostavlja se jedinstven sustav upravljanja ZZSO na lokaciji, čime se smanjuje mogućnost nesporazuma, povećava sigurnost izvođenja radova i osigurava usklađenost s internim i zakonskim zahtjevima.

4.39 SPECIFIČNOSTI VEZANE ZA RAFINERIJSKU PRERADU

- 1) Pored svih ostalih pravila iz ovoga dokumenta, izuzev točke 5 i 7, prilikom izvođenja radova u rafinerijskoj preradi se primjenjuju dodatno i odredbe iz ove točke 6.
- 2) Samo osobe koje imaju važeću ID karticu mogu ući na rafinerijske lokacije. To uključuje posjetitelje i osoblje koje dostavlja materijal na gradilište;
- 3) Za Izvođače ID kartice ishoduje osoba za nadzor radova, a po završetku ugovorenih radova obaveza je vraćanja ID kartica. ID kartice moraju se uvijek nositi i pokazati kada se to zahtijeva. ID Karticu koristi samo osoba na koju je izdana i svaka zloupotreba je kažnjiva;
- 4) Ulazak vozila izvođača moguć je samo uz izdanu Dozvolu za ulaz vozila;
- 5) Sva oprema i sredstva Izvođača koja se unose i iznose moraju biti evidentirana i prijavljena zaštitaru;
- 6) Nepoštivanje sigurnosnih pravila dovodi do disciplinskih postupaka i primjene mjera, što uključuje i zabranu ulaska i izvođenja radova na lokaciji;
- 7) Na svim prometnicama u zonama opasnosti zabranjeno je parkiranje i ostavljanje vozila bez nazočnosti vozača;
- 8) Poštujte prometne znakove, znakove sigurnosti i ograničenja brzine;
- 9) Samo stručna osoba koja posjeduje valjanu vozačku dozvolu za vozilo/ stroj može istim upravljati/ rukovati;
- 10) Ukoliko se na cestama obavljaju radovi, Izvođač je dužan postaviti propisane prometne znakove obavijesti;
- 11) Ukoliko se izvode radovi kod kojih postoji mogućnost iskrenja te postoji opasnost od zapaljenja i požara, izvođači koji izvode takve radove dužni su imati negoriva platna;
- 12) U slučaju oglašavanja sirene za uzbunjivanje, kad je potrebno provesti evakuaciju, slijedite upute odgovornih osoba i oznaka za evakuaciju. Voditelji evakuacije će vas uputiti u pratnji osobe s mjesta događaja na zorno mjesto. Pravila ponašanja kod evakuacije sastavni dio su edukacije specifične za radilište prije početka izvođenja radova.

4.40 SPECIFIČNOSTI VEZANE ZA PRIJEVOZNIKE

- 1) Pored svih ostalih pravila iz ovoga dokumenta izuzev poglavlja 5 i 6., prilikom prijevoza tereta primjenjuju se dodatno i odredbe iz ovog poglavlja 7.
- 2) Cilj je upravljanje ključnim pokazateljima izvršenja usluge ugovornih cestovnih, željezničkih i vodenih prijevoznika kako bi se postiglo zadovoljstvo kupaca kroz pravovremenu isporuku proizvoda u traženoj kvaliteti i količini uz očuvanje zaštite zdravlja, sigurnosti i zaštite okoliša.
- 3) **Prijevoznik u cestovnom prometu** dužan je uspostaviti, održavati i razvijati sustav zaštite zdravlja, sigurnosti i okoliša u cilju izbjegavanja, prepoznavanja i upravljanja rizicima, *Prilog 6*. Cilj je osigurati prijevoznike koji će kroz poštivanje pravila i zahtjeva vezanih za sigurnost i zdravlje, biti prepoznatljivi u prijevozu:
 - Očekujemo da će izvođači u cestovnom prometu poslovati u skladu sa zakonima i propisima;
 - Očekujemo da su vozači kompetentni i da posjeduju sve potrebne dozvole za obavljanje prijevoza;
 - Očekujemo da će sva vozila dobavljača cestovnog prijevoza zadovoljiti minimalne zahtjeve, uključujući korištenje sigurnosnih pojaseva, obuku i kompetentnost vozača i kompetentnost, te zadovoljiti prihvatljiv standard za opremom i održavanjem;
 - Očekujemo da izvođači cestovnog prijevoza prijave i istraže incidente, uključujući ozljede, prometne nesreće i izlijevanja do kojih dolazi tijekom prijevoza;
 - Očekujemo da naši izvođači cestovnog prijevoza imaju plan intervencije u hitnim situacijama;
 - Očekujemo da naši izvođači cestovnog prijevoza imaju politiku o zabrani konzumiranja alkohola i drugih opojnih sredstava i zlouporabi istih;
 - Očekujemo da ćemo moći provoditi audite primjene pravila i nadzore nad opremom;
 - Očekujemo da će i podizvođači poštivati ista pravila.
- 4) **Prijevoznik u željezničkom prometu** koji prevozi opasni teret na lokacijama INA Grupe dužan je poštivati ZZSO zahtjeve iz *Prilog 7*.
- 5) **Prijevoznik koji prevozi opasni teret unutarnjim vodama** na lokacijama INA Grupe, dužan je poštivati ZZSO zahtjeve iz *Priloga 8*.

5 POJMOVI I KRATICE

Pojmovi i kratice	Opis
Alkohol	Smatra se bilo koja vrsta alkoholnog pića
AODC	Association of Offshore Diving Contractors
Dokument premošćivanja (<i>eng. Bridging dokument</i>)	Je ključni dokument koji usklađuje sigurnosne procedure, standarde i politike između dviju strana, najčešće naručitelja i izvođača radova, prije početka radova. Njegova je svrha premostiti razlike (gapove) između različitih sustava upravljanja (npr. HSE sustava) kako bi se osigurala dosljedna sigurnost na lokaciji.
Druga sredstva ovisnosti	Bilo koja tvar prirodnog ili umjetnog porijekla, uključujući psihotropne tvari, uvrštene u popis psihotropnih tvari ili droga, ili druge supstance koje imaju utjecaj na ponašanje i normalne psihofizičke karakteristike čovjeka
IMCA	International Marine Contractors Association
Incident iz područja zaštite zdravlja, sigurnosti i okoliša	Neplanirani događaj ili niz događaja koji je rezultirao, ili je mogao rezultirati ozljedom, oboljenjem ili štetom (gubitkom) imovine, štetom po okoliš ili štetom po ugled kompanije.
Kompleksni radovi	Kompleksni radovi: radovi (npr. cijeli projekti kao što je turn around.) koji traju dulje od 120 radnih dana i uključuju više od 2 izvođača istovremeno (uključujući sve izvođače i podizvođače; to obično znači radove kao što su konstrukcije, rušenja, čišćenje velikih spremnika, postavljanje instalacija, polaganje cjevovoda, seizmičko ispitivanje, bušenje nafte/plina itd.). Raspon kompleksnih radova može se proširiti lokalno ako su stroži uvjeti definirani lokalnim propisima ili na temelju lokalnog razmatranja opasnosti/rizika uključenog područja/aktivnosti.
Korištenje kemikalija	Korištenje je potrošnja, skladištenje, obrada ili bilo kakvo drugo rukovanje kemikalijama za vlastite potrebe i potrebe obavljanja djelatnosti.
Kritična podizanja	Kritično podizanje je podizanje koje:

	1. prelazi 75 posto nazivnog kapaciteta dizalice ili kрана, ili 2. zahtijeva korištenje više od jedne dizalice ili kрана
Kvalifikacija	Procjenjivanje sposobnosti ponuditelja na temelju postojanja relevantnih ZZSO certifikata (npr. ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001 i SCC** ili SCCp i uspješnog ZZSO kvalifikacijskog audita ovisno o stupnju rizika) koji dokazuju sukladnost s ZZSO zahtjevima.
PEX-odgovorna osoba	Glavni nosilac znanja za protueksplozijsku zaštitu
Piktogram opasnosti	Grafički znak kojim su označene tvari i smjese sukladno zakonskim propisima zemlje u kojem društvo INA Grupe posluje (npr. Uredba (EZ) br. 1272/2008 (CLP), globalni harmonizirani sustav (GHS), ADR)
Plan izvođenja radova	Plan izvođenja radova je sastavni dio projektne dokumentacije određene posebnim propisima. Investitor je dužan prije uspostave gradilišta osigurati izradu Plana izvođenja radova
Predstavnik Naručitelja	Imenovana osoba od strane Naručitelja koja u njegovo ime prati realizaciju Ugovora te je zadužen za komunikaciju s Izvođačem.
Preliminarna procjena rizika	Preliminarnom procjenom rizika procjenjuju se rizici te se propisuju obavezni ZZSO zahtjevi i dokumentacija. ZZSO stručnjak Naručitelja izrađuje preliminarnu procjenu rizika te je dostavlja u natječajnoj dokumentaciji. Potencijalni izvođač koristi izrađeni dokument kao podlogu za pripremu Plana ZZSO
Prijevoz opasnih tvari	Siguran prijevoz opasnih tvari u cestovnom, željezničkom ili drugom prometu na koji se primjenjuju odredbe Europskog sporazuma o međunarodnom cestovnom prijevozu opasnih tvari (ADR), Pravilnik o međunarodnom prijevozu opasnih tvari (RID) i drugi zakonski propisi.
Radna oprema	-uređaji, postrojenja, sredstva za prijenos i prijevoz tereta i alati, -skele i druga sredstva za povremeni rad na visini
Tim za nadzor	Imenovani članovi različitih organizacijskih jedinica koji provode ZZSO nadzore na lokaciji

	izvođenja radova. Npr. predstavnici Naručiitelja, ZZSO stručnjak i predstavnik SSC.
Vlasnik radilišta	Osoba/organizacijska jedinica odgovorna za područje na kojem se izvode radovi.
Vlasnik ugovora	Osoba/organizacijska jedinica zadužena za definiranje, sklapanje, potpisivanje i praćenje provedbe ugovora
ZZSO	Zaštita zdravlja, sigurnosti i okoliša
ZZSO Pravila	ZZSO pravila su pravila propisana ovim ZZSO Dodatkom i svim pozitivnim propisima koji reguliraju ZZSO područje.

6 PRILOZI

Prilog	Naziv priloga
Prilog 1	Temeljna pravila sigurnosti
Prilog 2	Kontrola skele od strane izvođača prije korištenja
Prilog 3	Kazne za kršenje ZZSO Pravila
Prilog 4	Politika zaštite zdravlja, sigurnosti, okoliša i društvene odgovornosti INA Grupe
Prilog 5	Politika korištenja osobne zaštitne opreme u INA Grupi
Prilog 6	ZZSO zahtjevi za prijevoz tereta u cestovnom prometu
Prilog 7	ZZSO zahtjevi za prijevoz tereta u željezničkom prometu
Prilog 8	ZZSO zahtjevi za prijevoz tereta u vodenom prometu

PRILOG 1

TEMELJNA PRAVILA SIGURNOSTI

Piktogram i kratak opis	Detaljan opis	Dužnosti
 Koristite svu potrebnu OZO koja spašava život te radnu opremu prema namjeni	Siguran rad u opasnim uvjetima zahtijeva odgovarajuće upravljanje sigurnošću počevši od planiranja aktivnosti nakon čega slijede razne sigurnosne mjere. Krajnji cilj je držati radnike podalje od opasnosti. Ako to nije moguće, potrebno je koristiti odgovarajuću osobnu zaštitnu opremu (OZO). Sva osobna zaštitna oprema ima namjenu da zaštiti naše zdravlje i konačno spasila naše živote (bez obzira je li to izravno ili neizravno). Prema tome, neizbježno je nošenje OZO kada je to potrebno na temelju Analize sigurnosti posla ili dozvole za rad. Osobna zaštitna oprema nazvana "oprema koja spašava života" kao što su sustavi za osobno zaustavljanje pada i osobna oprema za zaštitu disanja (osim maski za prašinu) smatraju se izravnim sredstvima za spašavanje života.	Kako bi se rad izveo na siguran način moram: • Konstantno koristiti potrebnu OZO tamo gdje može doći do pada i gdje postoji opasnost od opasnih tvari • Razumjeti važnost upotrebe OZO koja spašava život; ✓ uvijek koristiti osobni sustav za zaštitu od pada ✓ uvijek koristim respiratornu zaštitnu opremu ukoliko mogu biti izložen opasnim tvarima ili opasnoj radnoj atmosferi • Provjeravati OZO prije upotrebe • Osigurati zaštitne alate i materijale za sprečavanje pada predmeta • Vezati se na 100% odobrenim sidrišnim točkama kada sam izvan zaštićenog područja • Uvijek reagirati i prijaviti ukoliko postoji kršenje pravila ili bilo kakva sumnja za sigurnost
	Na svim našim tehnološkim lokacijama - koje se smatraju opasnim područjima - kao i tijekom nekih specijalnih radova na svim radnim područjima, atmosfera se mora kontinuirano pratiti kako bi se spriječile eksplozije i / ili se osiguralo da ja i ostali ljudi na mjestu rada mogu sigurno disati.	Kako bi se rad izveo na siguran način moram: • Zatražiti dozvolu za rad kada je potrebna • Ja i cijeli moj tim mora razumjeti i primjenjivati dozvolu za rad • Nikome ne smijem dopustiti početak rada prije potvrde da su opasnosti pod kontrolom i da je sigurno započeti s radom • Biti ovlašten za izvođenje radova • Konstantno koristiti osobni detektor za ispitivanje radne atmosfere i uvažavati znakove koje detektor signalizira

Kontrolirajte atmosferu i slijedite dozvolu za rad	Za posebne radove kao što je ulazak u zatvoreni prostor i vruće radove, početno ispitivanje plina je uvijek obvezno, a potrebno je i kontinuirano ispitivanje. Dozvola za rad više je od potpisa odgovorne osobe koja potpisuje obrazac: zahtjeva i sadrži odobrenje za početak, nastavak ili predaju radnih zadataka. Izdavalac dozvole potvrđuje da je sigurno započeti rad, sigurnosne mjere su primijenjene i djelotvorne, a zadatak se može izvršiti kako je planirano. Nadalje, opisuje s kojim ćemo se opasnostima vjerojatno susresti tijekom rada i kako se te opasnosti moraju kontrolirati kako bismo bili sigurni. Dozvola za rad, primjerice, uvijek se mora dobiti prije početka aktivnosti i primjenjivati tijekom cijelog tijeka radova, međutim ne ograničava se samo na HSE kritične radove.	• Zaustaviti radove i pokrenuti zahtjev za novu dozvolu za rad u slučaju da se promjene uvjeti • Uvijek reagirati i prijaviti ukoliko postoji kršenje pravila ili bilo kakva sumnja za sigurnost
 Izolirajte izvore opasnih energija i provodite sigurnosne provjere	Izolacija energije odvaja i čuva ljude od opasnosti različitih izvora koji mogu postojati na bilo kojem radilištu, kao što su: električna energija, oprema pod tlakom i energijom ili čak opasni materijali i izvori paljenja. Svaka pohranjena energija (npr. hidraulička ili pneumatska energija) također mora biti blokirana i / ili ispražnjena. Izolacija energije također pruža zaštitu od potencijalnih izvora energije, npr. ventili za određivanje položaja kako bi se spriječili neželjeni protok materijala. U tu svrhu potrebo je upotrijebiti sigurnosne znakove i sigurnosnu	Da bi se spriječile veće nesreće i bilo kakva opasnost od požara ili eksplozije, ja moram: • Identificirati sve izvore energije i pokretanja • Potvrditi da su opasni materijali i izvori energije izolirani, blokirani i pravilno označeni • Provjeriti da nema energije, provjeriti postoji li zaostala ili pohranjena energija, • Razumjeti i koristiti sigurnosnu opremu i procedure koje se odnose na taj radni zadatak • Raditi samo u potpornjima osiguranim iskopima • Konzumirati cigarete na dopuštenom i označenom prostoru za pušenje • Prije početka vrućih radova u tehnološkim područjima (Ex. Zone): - Potvrditi da su opasni i zapaljivi materijali izmješteni ili izolirani - Potvrditi da je izvršeno ispitivanje radne atmosfere u opasnim područjima

	kritičnu opremu (kao što su izolacijski uređaji / ventili za slučaj nužde, uređaji za blokiranje / otpuštanje, sustavi za isključivanje, sigurnosni ventili, alarmni sustavi za požar i plin, određene razine kontrole, alarmi, kranska računala), njihova je svrha spriječiti ozljede, smrt ili druge veće nesreće. Izvođenje vrućih radova ili korištenje izvora plamena izuzetno je opasno i zabranjeno bez protupožarnih mjera i ispravne dozvole za rad. Kao poseban slučaj izolacije energije, izvori paljenja trebaju biti izolirani od zapaljivih materijala.	- Osigurati da se radna atmosfera konstantno nadzire/ispituje - Dobiti i primijeniti dozvolu za vruće radove • Nikada ne dopustiti onemogućavanje ili premošćivanje sigurnosne opreme, ne odstupati od procedura, ne smijem prelaziti barijere bez dozvole i moram uvijek osigurati da su privremene sigurnosne mjere na predviđenom mjestu • Uvijek reagirati i prijaviti ukoliko postoji kršenje pravila ili bilo kakva sumnja za sigurnost
 Ishodite odobrenje prije ulaska u zatvoreni prostor	Zatvoreni prostor kao što je brod, spremnik ili cijev, podrum ili iskop i sl. uvijek se smatra opasnim područjem. Budući da takav prostor nije dizajniran za boravak i rad, unutar njega mogu se pojaviti ili koncentrirati opasne tvari ili opasna atmosfera (npr. nedostatak kisika). Takvi prostori imaju ograničen pristup i mogućnosti za bijeg te nisu ventilirani. Samo ovlašteni pristup može nas zaštititi od opasnosti. Dozvola za rad uvijek se mora dobiti prije početka bilo kakvih aktivnosti i primjenjivati tijekom cijelog rada u zatvorenom/skučenom prostoru. Dozvolom se mora propisati na koje opasnosti će se vjerojatno naići tijekom rada u zatvorenom prostoru i na koji način se te opasnosti moraju kontrolirati kako bi se osigurao siguran rad.	Kako bi se osigurao siguran ulazak u zatvorene prostore ja moram: • Potvrditi da su izvori opasnosti izolirani • Potvrditi da je radna atmosfera ispitana/izmjerena te da se konstantno nadzire/mjeri • Dobiti ovlaštenje u obliku dozvola za ulazak u zatvorene prostore • Provjeriti i koristiti izolacioni aparat kada je to potrebno • Potvrditi da je osoba za nadzor ulaska u zatvoreni prostor na određenom mjestu i da postoji učinkoviti način dvosmjerne komunikacije s osobom za nadzor • Biti upoznat s planom za spašavanje i biti sposoban odraditi dio za koji sam zadužen u hitnom slučaju • Uvijek reagirati i prijaviti ukoliko postoji kršenje pravila ili bilo kakva sumnja za sigurnost

 Primijenite pravila sigurnog podizanja i prijenosa tereta	Operacije podizanja i prijenosa tereta su opasne aktivnosti s različitim rizicima. Kako gravitacija djeluje uvijek suprotno operaciji podizanja i prijenosa tereta takve operacije moraju biti planirane i izvedene od strane svih radnika koji radove izvode s certificiranom opremom. Korištenje oštećene, premale, nekompatibilne opreme za podizanje tereta ili nepravilne metode podizanja tereta uvelike povećavaju rizik od nenadanog pada tereta. Kako bi zaštitili sve ljude u blizini od tereta koji se podiže, prenosi i svih mehaničkih operacija do kojih dolazi prilikom podizanja i prijenosa tereta potrebno je koristiti fizičke barijere i zone zabrane prilaza.	Kako bi se smanjio rizik tijekom operacija podizanja, prijenosa tereta moram: • Upravlјati samo sa uređajima za podizanje tereta za koje sam osposobljen • Potvrditi da su oprema za podizanje i teret pregledani, označeni "color code"-om i spremni za upotrebu • Uvijek osigurati certificiranog dizaličara i imenovati signalista • Osigurati da je put podizanja, prijenosa tereta prohodan • Postaviti i poštovati učinkovite barijere i zone zabrane kretanja • Nikada ne raditi ili hodati ispod visećeg tereta • Primjenjivati sigurnosne alate za manipulaciju i pozicioniranje visećih tereta "tag line" i izbjegavati dodirivanje tereta s rukama; • Odmah zaustaviti podizanje ili prijenos u slučaju nastupanja nenadanih okolnosti ili gubitka komunikacije • Uvijek pratiti upute osobe koja je zadužena za podizanje i prijenos tereta • Uvijek reagirati i prijaviti ukoliko postoji kršenje pravila ili bilo kakva sumnja za sigurnost
 Vozite na siguran način	Budući da je vožnja postala prirodni dio našeg svakodnevnog života, često podcjenjujemo rizike koji se nalaze na cesti. Vožnja je opasan dio našeg privatnog i poslovnog života, još uvijek uzrokuje gubitke, no sigurnost naših kolega i naših obitelji uglavnom se nalazi u našim vlastitim rukama. Vozač i suputnici bi trebali preuzeti odgovornost za međusobnu sigurnost, uključujući provjeru da svi suputnici koriste sigurnosni pojas.	Kako bi se smanjio rizik vožnje, cestovnih putovanja moram: • Pratiti zahtjeve upravljanja putovanjima • Biti spreman, odmoran i fokusiran na vožnju • Uvijek primjenjivati sigurnosni pojas • Prije početka vožnje provjeriti koriste li svi suputnici sigurnosni pojas • Poštivati ograničenja brzine i prilagoditi brzinu uvjetima na cesti • Ne smijem upotrebljavati mobitel niti upravljati drugim uređajima tijekom vožnje • Biti uvijek fokusiran na vožnju, ne konzumirati hranu, piće, cigarete ili raditi bilo što drugo osim vožnje • Kao suputnik uvijek upozoriti vozača kada ne poštuje pravila sigurne vožnje

PRILOG 2

KONTROLA SKELE OD STRANE IZVOĐAČA PRIJE KORIŠTENJA

- 1) Smjernice za pregled skele prije upotrebe od strane **ovlaštenika (voditelji radova) izvođača** koji će skelu koristiti za obavljanje radova;
- 2) Ukoliko su vizualnim pregledom utvrđene nesukladnosti potrebno je iste evidentirati u obrascu i pozvati ovlaštenu osobu/izvođača za skele;
- 3) **Strogo je zabranjeno samostalno raditi preinake na skeli. Preinake na skeli smije raditi samo stručno osposobljeni skelar izvođača koji je skelu postavio!**

Pregled skele prije upotrebe	
Izvođač (naziv kompanije):	Vrsta skele:
Lokacija/Postrojenje:	Broj zelene oznake skele:

Red. Broj	Elementi pregleda	Zahtjevi	Skela pregledana		
			DA	NE	Komentar/napomena
1.	Oznaka skele	Na skeli je ovješena zelena oznaka za skelu koja potvrđuje njezinu ispravnost. Svi traženi podaci na oznaci su jasno napisani, pravilno ispunjeni, vidljivi, i čitki.			
2.	Podloga za skelu (teren, nosači i sl.)	Tlo čvrsto, nabijeno, podloge pod stupove/nosače skele postavljene. Podloške ispravne, na svim mjestima u kontaktu sa tlom.			
3.	Nosivi stupovi, podupirači, uzdužni nosači i poprečni nosači, ukrućenja skele.	Skela učvršćena i osigurana od pomicanja. Napomena: Visina zaštitne ograde ne smije biti manja od 1m. Horizontalni dio zaštitne ograde ne smije biti veće od 25 cm. Visina obruba na podnici ne smije biti manja od 7,5 cm.			
5.	Podnice	Svi elementi podnice skele stabilni i <u>učvršćeni</u> (osigurani od pomicanja). Potpuni elementi poda čitavi i <u>bez oštećenja</u> . Udaljenost poda skele od objekta takva da radnici ne mogu pasti kroz otvor <u>Podnice čiste i sigurne za kretanje radnika</u> (nema ostavljenih alata i predmeta koja mogu uzrokovati spoticanje, nema skliskih i zauljenih površina i sl.)			
6.	Pristup na svaku etažu skele	<u>Osiguran siguran pristup</u> na svaku etažu skele propisno izvedenim stepenište ili drugim			

		jednako sigurnim prilazima. Nema opasnosti od pada radnika kod pristupanja na skelu.			
7.	Mobilne skele	Obavezna kočnica na kotačima tj. mogućnost blokiranja kotača			
Ako nije moguće montirati skelu sukladno zahtjevima od 1-6 tada je obavezno korištenje OZO za rad na visini!  OBVEZNA UPORABA ZAŠTITNOG POJASA					
NAPOMENA: Ovlaštenik izvođača/voditelj radova (ime i prezime, potpis): _____					

DATUM OBAVLJENOG PREGLEDA SKELE: _____

PRILOG 3

KAZNE ZA KRŠENJE ZZSO PRAVILA

Red. br.	Kršenje ZZSO Pravila /Nesukladnost	Smjernice za utvrđivanje kršenja ZZSO Pravila	Kazna €/po kršenju	+ Dodatne mjere/ po kršenju ¹
10.	Dokumentacija zahtijevana ovim ZZSO Dodatkom nije dostupna i/ili primjerena i/ili sukladna zahtjevima ZZSO Pravila i/ili važeća	npr. kartica za ulazak, džepna knjižica ZZSO, dokumentacija o imenovanju, dokaz o provedenim edukacijama i osposobljavanjima, građevinski dnevnik, dozvola za rad, odobreni plan podizanja, odobreni Plan izvođenja radova, sigurnosno-tehnički list, izvješća/dokazi o pregledu i ispitivanjima opreme koja se koristi, npr. električni ručni alati, aparati za zavarivanje, oprema za dizanje, itd.	200	<u>Trenutačno poboljšanje</u> nesukladnosti i <u>usmeno/pisano upozorenje</u> (ovisno o težini slučaja/mogućim posljedicama)
11.	Putevi za evakuaciju nisu osigurani i prohodni.	Nije moguće jednostavno i brzo napustiti radno mjesto u slučaju izvanredne situacije. Putevi za evakuaciju nisu prohodni (ne zakršeni i sl.).		
12.	Uvjeti na radnom mjestu nisu adekvatni	Radno mjesto nije bez opasnosti od spoticanja i klizanja. Hodnici nisu prohodni. Vatrogasni prilazi nisu slobodni. Oprema nije rastavljena, demontirana, izolirana i pohranjena na mjesto koje je odredio voditelj gradilišta.		
13.	Pružanje prve pomoći nije osigurano	Educirani radnici za pružanje prve pomoći nisu osigurani. Oprema za prvu pomoć nije prilagođena broju osoba. Komplet za prvu pomoć nije dostupan i valjan. Brojevi telefona za hitne slučajeve nisu dostupni.		

19.	Sva propisana OZO se ne koristi (ne smatra se kršenjem TPS) i nije prikladna za radove koji se izvode.	Potrebna/propisana OZO nije dostupna i ne koristi se sa svrhom (ako je primjenjivo). (npr. zaštitne naočale, zaštitna kaciga, zaštita sluha (čepići za uši, antifoni), zaštitne visoke cipele (niske cipele nisu prihvatljive), zaštitna odjeća (antistatička i otporna na plamen ako je potrebno), zaštitne rukavice, zaštita za disanje (filter za prašinu ili maska), itd.)		
21.	Korišteni uređaji, alati i oprema nisu u odgovarajućem/ sigurnom/ neoštećenom stanju.	Radni uređaji, strojevi, alati i oprema nemaju važeću dokumentaciju/oznake pregled/ispitivanja i jesu li neoštećeni/sigurni za uporabu (npr. oprema za zavarivanje, oprema za visokotlačno čišćenje, ručni mehanizirani alati i električni ručni alati, itd.).		
22.	Sigurnosne procedure, radne upute i širi zahtjevi od onih koji su propisani dozvolom za rad se ne poštuju.	Upute i sigurnosna pravila kod izvođenja radog procesa se ne poštuju (npr. Plan izvođenja radova, plan podizanja, itd., s posebnim naglaskom na sigurnosno opasne aktivnosti koje nisu spomenute u prethodnim pitanjima, npr. vrući radovi, visokotlačno čišćenje, prvo otvaranje tehnoloških sustava, kemijsko čišćenje tehnoloških sustava, rad na visini (isključujući skele, ljestve, prijenosne platforme), tlačna ispitivanja, paralelne aktivnosti s rizikom od smetnji, itd.)		
7.	Iskopi/jame nisu pravilno zaštićeni kako bi se spriječilo urušavanja i odroni.	Ne koriste se najbolja rješenja za sprječavanje urušavanja (npr. dovoljan nagib, oblaganje, korištenje štitova/obloga za iskope, itd.). Ne koriste se pogodna rješenja za vizualno označavanje područja (npr. sigurnosne trake za upozorenje na opasnost i/ ili zaštitne ograde, prekrivanje otvorenih kanala itd.).	400	<u>Zaustavljanje radova</u> dok se ne otklone nesukladnosti i <u>udaljavanje s lokacije</u> do 7 dana max.
14.	Osoba za nadzor nije imenovana i prisutna na mjestu rada	Osoba za nadzor na mjestu izvođenja radova nije prisutna. Ta osoba nije navedena i na obrascu „Imenovanje” i na Dozvoli za rad. Radnici nisu upoznati sa informacijom o osobi koja je imenovana za provođenje nadzora.		

15.	Uporaba, skladištenje i označavanje opasnih tvari nije adekvatno	Sve opasne tvari (uključujući plinove u bocama) nisu ispravno označene. Nisu dostupni Sigurnosno-tehnički listovi (STL). Svi opasni materijali/tvari nisu pravilno pohranjeni (npr. nema oštećenih spremnika ili potencijalnih curenja i izlivanja, itd.). Otvori nisu zatvoreni na svim spremnicima s opasnim tvarima. Opasne tvari se ne koriste u skladu s njihovom namjenom. Odgovarajuća OZO se ne koristi s obzirom na opasnosti/štetnosti.		(ovisno o težini slučaja/mogućim posljedicama)
16.	Potrebna protupožarna oprema nije dostupna i odgovarajuća.	Nije dostupna potrebna vrsta i količina protupožarne opreme. Protupožarna oprema nije u dobrom tehničkom stanju i nije pravilno označena. Hidranti nisu spojeni s vatrogasnim cijevi(ima) u položaj spreman za korištenje (ako je traženo). Vatrogasne cijevi nisu zaštićene od oštećenja uzrokovanih prelaskom vozila (npr. korištenjem cijevnog mosta/rampi).		
17.	Skela nije pravilno sastavljena i ne koristi se u skladu s pravilima.	Konstrukcija: skela nije dobro sastavljena, učvršćena i u dobrom stanju na svakoj radnoj razini. Skela nema odgovarajuće zaštitne ograde (rukohvatna prečka, srednja prečka i zaštitni rub) na svakoj radnoj razini. Ne postoji ispravan/siguran pristup do svake razine skele. Skela nije označena karticom koja označava status uporabljivosti skele. Upotreba: neovlaštene osobe rade preinake na skeli. Skela je očišćena od materijala, snijega, leda, blata i sl. Skele se koristi tijekom nepovoljnih vremenskih uvjeta kao što su jaka kiša, grmljavina, snijeg ili jak vjetar. Koriste se ugrađene ljestve za penjanje umjesto okvira skele koji nije namijenjen za penjanje. Ne izbjegava se penjanje po ogradi. Ne koristi se OZO za zaštitu od pada iako potpuna zaštitna ograda nije osigurana. Ne izbjegava se bacanje/spuštanje predmeta sa skele ako promatrač nije dostupan. Ne izbjegava se pomicanje mobilnih skela iako je netko na njoj.		
18.	Ljestve/prijenosne platforme koje se koriste nisu u dobrom	Ne izbjegava se korištenje ljestava s nesigurnim gazištima, oštećenim ili istrošenim ne klizajućim nogama, labavim vijcima i potrganim gazištima. Ljestve nisu		

	tehničkom stanju. Ne koriste se na siguran način.	postavljene na ravnu, stabilnu površinu. U slučaju ljestava A-okvira, nisu potpuno otvorene i osigurane. U slučaju produžnih ljestvi, nisu nagnute u omjeru 1:4. U slučaju produžnih ljestava, nisu izvučene najmanje 1 m iznad površine kojoj osiguravaju pristup. U slučaju produžnih ljestava, nisu osigurane na vrhu ili netko drži ljestve. Ne održavaju se tri kontaktne točke radnika kod korištenja ljestvi (dvije ruke + jedna noga). Ne izbjegava li se kretanje oko ljestava dok se koriste. Ne izbjegava se prekoračenje ograničenja radnog opterećenja ljestava.		
20.	Radni prostor nije primjereno izoliran, ograđen i adekvatno označen (uključujući sigurnosne znakove).	Opasna područja na kojima se izvode visokorizične aktivnosti (npr. čišćenje pod visokim tlakom, tlačno ispitivanje plovila, rad dizalice, razlike u radnim razinama (visina, dubina) bez druge zaštite itd.) nisu označene korištenjem sigurnosnih traka za upozorenje na opasnost, zaštitnih barijera, ograde itd.? Nije osigurano da samo ovlaštene (od strane izdatelja dozvole za rad) osobe smije ući u zabranjena područja.		
23.	Pomoćni objekti/oprema nije u skladu sa zahtjevima ZZSO. Privremeni objekti, poput kontejnera, čeličnih konstrukcija (uzemljenje, EPN, stabilnost, održavanje itd.) također su uzeti u obzir.	Pomoćni objekti (npr. za odmor, kuhinje, sanitarni čvor, pušenje itd.) nisu dostupni i u dobrom stanju. Nije osigurano pravilno održavanje.		
24.	Ne poštuju li se sva pravila vezana za zaštitu okoliša (uključujući odvojeno sakupljanje, sortiranje i skladištenje otpada).	Sav otpad nastao ili proizveden tijekom radova nije prikupljen i skladišten odvojeno prema vrsti otpada (opasni otpad po vrsti otpada, neopasni otpad po vrsti otpada, komunalni otpad). Otpad se ne prikuplja i skladišti na ekološki prihvatljiv način (npr. sprječavanjem izlivanja i ispuštanja onečišćujućih tvari u kanalizacijski sustav, onečišćenja vode i podzemnih voda, itd.). Spremnici za sakupljanje i odvajanje otpada nisu označeni prema vrsti/kategoriji otpada. Otpad se ne odvozi s gradilišta na kraju radnog dana.		

1.	OZO "koja spašava život" i/ili radna oprema se ne koristi prema namjeni.	Navedena OZO nije dostupna i korištena prema namjeni (ako je primjenjivo). OZO za zaštitu od pada: pojas za cijelo tijelo + apsorber energije (ili drugi uređaj za zaustavljanje pada) + sidrišna točka; OZO za zaštitu dišnih organa: izolacijski aparat za disanje sa stlačenim zrakom ili respiratori s filterima za zaštitu od plinova, para, aerosoli (osim jednostavnog respiratora za prašinu) s odgovarajućom zaštitom, korištenje osobnih detektora.	700	<u>Zaustavljanje radova dok se ne otklone nesukladnosti i trajno udaljavanje s lokacije</u>
2.	Ne poštuju se propisana pravila i/ili pravila kontrole atmosfere (propisana u radnoj dozvoli)	Prethodno/kontinuirano/periodično propisano mjerenje koncentracije plina nije provedeno i dokumentirano (npr. potencijalni razvoj opasne eksplozivne smjese ili prisutnost kisika). Dozvola za rad nije izdana i valjana. Nije prisutan minimalni broj potrebnih osoba. Nije dokumentiran LMRA ili/i JSA. Ne koriste se svi propisani alati, ne poštuju se propisana pravila.		
3.	Sve opasne tvari i izvori energije nisu identificirani, kontrolirani i izolirani.	Opasnosti (npr. od eksplozije, zapaljivih, otrovnih, nagrizajućih, vrućih tvari itd.) i izvori energije (npr. električna energija, tlak, pneumatika, hidraulika itd.) nisu identificirane (evidentirane u Dozvoli za rad). Opasne tvari i izvori energije nisu kontrolirani (npr. bez tlaka, ispražnjeni, očišćeni, isključeni, inertizirani itd.) Opasne tvari i izvori energije nisu izolirani (npr. blindirani, izolirani, zaključani i označeni, itd.).		
4.	Ne poštuju se pravila ulaska u zatvoreni prostor (uključujući izdavanje dozvole za ulazak u zatvoreni prostor prije ulaska u zatvoreni prostor).	Nisu ispunjeni sigurnosni uvjeti za radnike (npr. minimalni broj potrebnih radnika, dodijeljene uloge, itd.). Nisu ispunjeni materijalni uvjeti (npr. OZO za spašavanje života i druga oprema, kontinuirano mjerenje koncentracije plinova, osiguranje komunikacijskih kanala itd.). Nisu ispunjeni organizacijski uvjeti (npr. osiguravanje vremena za odmor, ventiliranje, grijanje/hlađenje, itd.).		

5.	Ne poštuju se pravila za sigurno podizanje tereta.	Radnicima nisu dodijeljene ključne uloge (npr. certificirani operater dizalice, certificirani strojar, osoba za signalizaciju). Nema odobrenog Plana dizanja (ako je primjenjivo). Oprema koja se koristi nije u dobrom stanju. Nije uzeta u obzir i naznačena maksimalna nosivost opreme. Područje za podizanje nije osigurano. Nije osigurano da nema osoba pod teretom koji visi. Rad opreme za podizanje nije pod kontrolom (npr. operater ne napušta opremu za dizanje s uključenim motorom ili s ključem za pokretanje). Dnevnik za podizanje opreme se ne vodi i nije ažuriran redovito.		
6.	Ne poštuju se pravila sigurne vožnje. ² Primjenjivo uglavnom na gradilištu! Izvan naših lokacija nije realno provoditi provjeru/kontrolu/kažnjavanje...	Vozilo se ne koristi namjenski i nije u dobrom tehničkom stanju. Vozač nije sposoban za obavljanje dužnosti/zadatka. Vozač i putnici ne koriste sigurnosni pojas. Ne poštuju se ograničenja brzine i prometna pravila. Vozač u vožnji koristi bilo što što bi ga moglo ometati u vožnji (npr. mobilni telefon, jedenje, pušenje, itd.).		
8.	Ne poštuju li se propisana pravila u vezi konzumiranja alkohola i drugih sredstava ovisnosti.	Radnici rade pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti. U slučaju sumnje treba provesti testiranje.		
9.	Ne poštuju se pravila vezana za pušenje i korištenje drugih zabranjenih izvora paljenja.	Radnici ne puše u prostorijama/prostorima namijenjenim za pušenje. Radnici ne izbjegavaju korištenje potencijalnih izvora paljenja (npr. otvoreni plamen, uređaji koji nisu ATEX, itd.) u EX zonama bez dobivanja vruće dozvole za rad i bez kontinuiranog mjerenja koncentracije EX plina.		

Napomena:

¹Ovisno o okolnostima slučaja, pored dodatnih mjera navedenih u gornjoj tablici, mogu se odrediti i sljedeće dodatne mjere: ponavljanje edukacije, ukidanje dozvole za rad i raskid ugovora, a koje će odrediti osoba koja provodi nadzor na lokaciji na licu mjesta;

²U slučaju kršenja prometnih pravila, može doći do suspendiranja vozačke dozvole (unutar lokacija Naručitelja) npr. zabrana ulaska prekršitelja na mjesec dana

PRILOG 4

POLITIKA ZAŠTITE ZDRAVLJA, SIGURNOSTI, OKOLIŠA I DRUŠTVENE ODGOVORNOSTI



POLITIKA ZAŠTITE ZDRAVLJA, SIGURNOSTI, OKOLIŠA I DRUŠTVENE ODGOVORNOSTI

Opredijeljeni smo da:

- djelujemo odgovorno na zaštitu zdravlja, sigurnost, okoliš (ZZSO) i društveni utjecaj naših aktivnosti kao sastavnog dijela naših svakodnevnog poslovanja
- unapređujemo integritet imovine i sprječavamo neželjene događaje u području zaštite zdravlja, sigurnosti i okoliša te istovremeno održavamo visoke standarde trenutnog odziva u izvanrednim situacijama
- smanjujemo naš utjecaj na okoliš, štitimo prirodne vrijednosti i primjenjujemo međunarodne ciljeve prijelaza prema potpunoj neutralizaciji
- utječemo pozitivno na zajednice u kojima djelujemo te na društvo u cjelini
- podižemo svijest i promičemo kulturu u kojoj svi radnici INA Grupe i ugovorni partneri dijele opredjeljenja te preuzimaju aktivnu ulogu u neprekidnom poboljšanju sustava upravljanja zaštite zdravlja, sigurnosti i okoliša

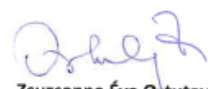
Društva INA Grupe svoju opredijeljenost zasnivaju na:

- usklađenosti sa zakonskim zahtjevima i standardima INA Grupe, koja slijede najbolje prakse
- kontroli rizika zaštite zdravlja, sigurnosti, okoliša i društvenih rizika te smanjenju utjecaja svojih aktivnosti, proizvoda i servisa na minimum
- zaštiti i poboljšanju zdravlja, sigurnosti i dobrobiti svojih zaposlenika, ugovornih partnera i kupaca
- osiguranju kvalificiranosti, obrazovanja i ponašanja u skladu sa svojim standardima od strane ugovornih partnera
- priznavanju i nagrađivanju ponašanja radnika i ugovornih partnera u skladu s time
- kontinuiranom mjerenju, ocjenjivanju i poboljšanju svoje izvedbe u područjima zaštite zdravlja, sigurnosti, okoliša i u društvenoj zajednici te konzultacijama s radnicima i predstavnicima radnika, kao i otvorenoj komunikaciji prema dionicima

Svi naši radnici i ugovorni partneri odgovorni su u održavanju visokih standarda zaštite zdravlja, sigurnosti i okoliša, a rukovodstvo mora preuzeti vodeću ulogu u tome.

Politika zaštite zdravlja, sigurnosti okoliša i društvene odgovornosti INA Grupe vrijedi za sva društva INA Grupe. Također nam je cilj promovirati ovu Politiku i u neoperativnim zajedničkim ulaganjima.

05. svibanj 2025.


Zsuzsanna Éva Ortutay
predsjednica Uprave Ine 

PRILOG 5

POLITIKA KORIŠTENJA OSOBNE ZAŠTITNE OPREME U INA GRUPI



POLITIKA KORIŠTENJA OSOBNE ZAŠTITNE OPREME U INA GRUPI

Osobna zaštitna oprema (u daljnjem tekstu OZO) je oprema koju radnik nosi, drži ili na bilo koji način koristi pri radu, tako da ga štiti od jedne ili više opasnosti koje bi mogle ugroziti njegovo zdravlje i sigurnost. Kad organizacijskim mjerama, odnosno osnovnim pravilima zaštite na radu nije moguće otkloniti ili u dovoljnoj mjeri ograničiti rizike za sigurnost i zdravlje radnika, INA Grupa dužna je osigurati odgovarajuću OZO. OZO koja se koristi treba biti sigurna, održavana, prilagođena za rad i u ispravnom stanju te se treba koristiti u skladu s pravilima zaštite na radu, tehničkim propisima i uputama proizvođača tako da ne ugrožava radnike.

Kod odabira i korištenja OZO trebaju biti poštivana ova načela:

- Vrsta OZO na radnom mjestu utvrđuje se na temelju razine rizika, učestalosti izlaganju rizicima, karakteristikama mjesta rada,
- OZO mora biti izrađena i označena u skladu s europskim normama,
- Radnici se teoretski i praktično osposobljavaju za pravilnu upotrebu OZO,
- Radnici se pravovremeno i prethodno upoznaju o rizicima od koji ih štite dodijeljena OZO,
- Radnici su dužni koristiti propisanu OZO,
- Radnici su dužni namjenski koristiti OZO u skladu s preuzetim uputama,
- Iz uporabe treba isključiti OZO na kojoj nastanu promjene zbog kojih postoje rizici za sigurnost i zdravlje radnika.

Korištenje OZO je obvezujuće za sve radnike društava INA Grupe, za sve ugovorne radnike koji izvođe radove na lokacijama u nadležnosti INA Grupe te prisutne osobe/radnike/posjetitelje na lokacijama u nadležnosti INA Grupe.

Radnici INA Grupe imaju obvezu korištenja OZO sukladno važećim procjenama rizika u tijeku izvođenja radnih aktivnosti ili tijekom kretanja unutar tehnoloških cjelina/objekata, a može uključivati, a nije ograničeno na sljedeće artikle: zaštitno odijelo, cipele, naočale, rukavice, kacigu, čepice za uši, masku za zaštitu dišnih organa, OZO za zaštitu od pada s visine.

Vrsta OZO koja se koristi za suzbijanje infekcije visoko zaraznih bolesti (poput SARS, COVID-19) temelji se na procjeni rizika potencijalne izloženosti i dinamici širenja bolesti. Radnicima INA Grupe biti će osigurana OZO koja će ih najbolje štiti od infekcije na temelju najnovijih spoznaja, a može uključivati a nije ograničeno na sljedeće artikle: naočale, vizire, respiratore, maske, kombinezone, rukavice.

Radnici se osposobljavaju za ispravno korištenje OZO kako bi znali: kad je OZO potrebna, kakva je OZO potrebna, kako pravilno obući, namjenski nositi, skinuti i pravilno odložiti OZO te koja su ograničenja OZO.

Izvođači radova ugovoreni od strane INA Grupe imaju obvezu korištenja OZO tijekom izvođenja ugovorenih radova na svim lokacijama INA Grupe. Vrsta OZO određuje se prema vrsti radova, mjestu izvođenja radova, izloženosti rizicima, opasnostima/štetnostima te dozvoli za rad.

Vatrogasci (radnici INA Grupe i ugovorni dobavljači) imaju obvezu korištenja radne OZO **tijekom obilaska lokacija** INA Grupe i **provođenja preventivnog nadzora** primjene mjera zaštite od požara. Minimalna kolekcija radne OZO za vatrogasce sastoji se od vatrogasne radne jakne, vatrogasnih radnih hlača, vatrogasne košulje, zaštitne kacige, obuće i naočala odgovarajućih svojstava u skladu s važećim propisima.

Vatrogasci (radnici INA Grupe i ugovorni dobavljači) imaju obvezu korištenja interventne OZO tijekom **dežurstva kod posebnih radova i vatrogasne intervencije**. Minimalna kolekcija interventne OZO za vatrogasce sastoji se od vatrogasne zaštitne jakne, vatrogasnih zaštitnih hlača, vatrogasnih rukavica, vatrogasne podkape, vatrogasne kacige s vizorom i vatrogasnih zaštitnih čizama odgovarajućih svojstava u skladu s važećim propisima.

Posjetitelji (ostali radnici INA Grupe koji su u svojstvu posjetitelja lokacije, predstavnici vanjskih tvrtki i nadležnih državnih ustanova, opća populacija i dr.) dužni su koristiti OZO tijekom obilaska lokacija INA Grupe i provođenja nadzora/inspekcija nad radnim aktivnostima i/ili pogonima/postrojenjima na lokacijama, a posebice tijekom kretanja u zonama opasnosti. Izuzetak od definiranih pravila odnosi se na maloprodajna mjesta. Propisanu minimalnu OZO definira nadležna organizacijska jedinica ZZSO za lokaciju, a ovisi o namjeni posjete te zonama kretanja.

05. svibanj 2025.


Zsuzsanna Éva Orutay
predsjednica Uprave Ine 

PRILOG 6

ZZSO ZAHTEJEVI ZA PRIJEVOZ TERETA U CESTOVNOM PROMETU

- 1) Poslovanje izvođača cestovnog prijevoza mora biti u skladu s primjenjivim zakonima i propisima.
- 2) Izvođači cestovnog prijevoza moraju biti informirani, kompetentni i imati sve potrebne licence za posao koji obavljaju.
- 3) Sva vozila izvođača cestovnog prijevoza i njihovo poslovanje moraju ispunjavaju minimalne zahtjeve INA Grupe, uključujući ugradnju i korištenje sigurnosnih pojaseva, obuku i osposobljenost vozača, te da ispunjavaju prihvatljiv standard opreme i održavanja.
- 4) U slučaju bilo kakve nesreće, požara, zagađenja okoliša ili sličnog incidenta tijekom izvršenja usluge prijevoza, ugovorni prijevoznik je dužan **odmah, usmenim putem (telefonski) izvijestiti Logističko-operativni centar (LOC).**
- 5) Očekujemo da izvođači cestovnog prijevoza **prijave i istraže incidente**, uključujući ozljede, prometne nesreće i izlijevanja koja se dogode tijekom obavljanja prijevoza.
- 6) Izvođači cestovnog prijevoza moraju imati plan za hitne slučajeve.
- 7) Izvođači cestovnog prijevoza trebaju imati Politiku o drogama i alkoholu koja se odnosi na zlouporabu supstanci.
- 8) Izvođači cestovnog prijevoza prihvaćaju provođenje audita prema sustavu upravljanja cestovnim transportom koji između ostalih uključuje i zahtjeve Sustava upravljanja očuvanjem zdravlja, sigurnosti i okoliša, kako slijedi:

5. ZZSO - Sustav upravljanje zaštitom zdravlja, sigurnosti i okoliša (HSE)	a. Osnovno	69	Postoji li certificirani sustav	Napredno: ISO 14001 ili OHSAS 18001 Izvanredno: ISO 14001 i OHSAS 18001	O	N	I
	b. Rukovođenje i obaveze	70	Društvo ima definiranu ZZSO politiku s potpisom direktora, primjerci iste su dostavljeni svim zaposlenicima.	Osnovno: ima razvijenu ZZSO politiku Napredno: revizija svakih 5 godina Izvanredno: revizija svakih 5 godina, dio vozačeve obuke i vozači moraju položiti test	O	N	I
		71	ZZSO teme su predmet razgovora na sastancima menadžmenta	Osnovno: povremeni razgovori Napredno: redoviti razgovori, sastanci (npr. kvartalni izvještaji) Izvanredno: ZZSO problematika je redovito predmet diskusije na svim sastancima uz razne izvještaje	O	N	I
		72	Vozači su obaviješteni i uključeni u ZZSO problematiku	Osnovno: zakonski zadovoljene norme iz područja ZZSO Napredno: osnovno + dodatna način komunikacije (putem letaka, treninga i sl.) Izvanredno: ZZSO se odnosi na sve zaposlenike. Postoji sustav dvokanalne komunikacije za prikupljanje i obradu informacija iz područja ZZSO-a	O	N	I
	c. Planiranje i strateški ciljevi	73	Strategija, višegodišnji akcijski plan	Osnovno: ne postoji sustavna strategija Napredno: razvijena strategija za 3-5 godina, ali ona nije integrirani dio poslovne strategije Izvanredno: razvijena strategija za 3-5 godina koja je sastavni dio poslovne strategije	O	N	I
		74	Godišnji akcijski plan iz područja ZZSO	Osnovno: uglavnom o djelatnostima društva Napredno: nije povezan s akcijskim poslovnim planom Izvanredno: pripremljen plan ovisan o	O	N	I

				poslovnoj strategiji i poslovnim procesima				
		75	KPI - Pokazatelji uspjehnosti	ZZSO ciljevi su mjerivi; indikatori su postavljeni, dokumentirani, komunicirani i pod nadzorom (RAR, RIR, LTI, TROIF...)	Osnovno: prate se, ali bez ciljeva Napredno: postavljeni godišnji ciljevi koje menadžment prati najmanje putem kvartalnih izvještaja Izvanredno: postavljeni svi glavni pokazatelji (uključujući i near miss-skoro nesreća), postavljeni godišnji ciljevi koje menadžment prati najmanje putem kvartalnih izvještaja. ZZSO pokazatelji su prisutni u javnom godišnjem izvještaju	O	N	I
	d. Organizacija	76	ZZSO odgovornosti		Osnovno: nije zaposlen ili je ugovoren zaposlenik izvan društva odgovoran za područje ZZSO Napredno: postoji kvalificiran osoba unutar društva odgovorna za područje ZZSO Izvanredno: postoji kvalificiran osoba unutar društva odgovorna za područje ZZSO koja je uključena u proces analize i donošenja odluka iz područja ZZSO	O	N	I
	e.	77	Poslovne procedure	Postoje pisane upute o dnevnim procedurama i zadacima koje se redovito ažuriraju	Osnovno: postoje i ažurne su Napredno: osoblje provodi redovite treninge i obuke Izvanredno: procedure se nalaze u vozačevoj knjižici	O	N	I
	f.	78	Istraga nesreća i izvješćivanje		Osnovno: sve velike nesreće (ozljede, požari, prolijevanja, velike materijalne štete) se istražuju, obrađuju i izvješćuje se o nalazima Napredno: sve nesreće se istražuju, a izvještaji i naučene lekcije se dijele. Postoji sustav korektivnih mjera. Izvanredno: sve nesreće se istražuju uključujući i skoro nastale nesreće, izvješća se dijele kao i naučene lekcije. Postoji sustav korektivnih mjera.	O	N	I
	g. Revizija i kontrola	79	Inspekcija/revizija		Osnovno: samo djelatnik (bilo unutarnji ili vanjski) iz područja ZZSO provodi neki oblik nadzora, Napredno: inspekcije i pregledi su u okviru zaposlenika ZZSO, ali nema sustavnog pristupa Izvanredno: postoji sustavan godišnji plan za inspekcijski nadzor i provedbu revizija. Postoji sustav za provedbu preporuka i zadanih korekcija kroz revizijsko izvješće	O	N	I
		80	Nadzor od strane menadžmenta		Napredno: provode se godišnji pregledi i revizije od strane menadžmenta Izvanredno: provode se godišnji pregledi i revizije od strane menadžmenta. Nalazi iz naučenih lekcija su prioritet i prate se.		N	I
	h.	81	Planiranje i pripravnost u slučaju incidentnih situacija		Osnovno: društvo ispunjava zakonske obaveze kako se snalaziti u incidentnim situacijama Napredno: društvo se snalazi u incidentnim situacijama na osnovu vlastitog Sustava upravljanja u	O	N	I

				incidentnim situacijama. Risk management. Izvanredno: Provode se redovite vježbe i rezultati se koriste za unapređenje postojećeg stanja			
--	--	--	--	---	--	--	--

- 9) Svi podizvođači koje angažiraju izvođači cestovnog prijevoza trebaju ispuniti ta ista očekivanja.
10) Prilikom obavljanja usluge prijevoza naftnih derivata za potrebe INA Grupe obvezna je primjena i korištenje osobne zaštitne opreme, a sukladno potrebnoj razini zaštite.

PRILOG 7

ZZSO ZAHTJEVI ZA PRIJEVOZ TERETA U ŽELJEZNIČKOM PROMETU NA LOKACIJAMA INA GRUPE

- 1) Prijevoznik se obvezuje u potpunosti poštivati ZZSO pravila koja su navedena u važećim zakonima, i propisima (zaštita na radu, sigurnost, zaštita od požara i zaštita okoliša, promet i dr. pravila);
- 2) Ako Prijevoznik namjerava unajmiti usluge podizvođača, tada preuzima obvezu da njegov podizvođač u potpunosti poštuje relevantne važeće ZZSO propise. Usluge takvog podizvođača mogu se koristiti samo ako je upoznat s relevantnim ZZSO propisima, te se obvezao poštivati ih kao obavezna pravila.
- 3) Prijevoznik može uključiti podizvođača za izvršenje usluge ako je takvu namjeru unaprijed prijavio u pisanom obliku, koristeći odgovarajući obrazac s detaljnim obrazloženjem i uz pismeno odobrenje INA Grupe.
- 4) Prijevoznik će osigurati da se sustav zahtjeva ZZSO primjenjuje i kod ugovorenih podizvođača. Prijevoznik će biti odgovoran za svog podizvođača koji je uključen u izvedbu kao i za vlastitu izvedbu i usluge.
- 5) Prijevoznik će brinuti za zdravlje i sigurnost ljudi koji rade ili borave na lokacijama INA Grupe. Prijevoznik će se pridržavati i upoznati svoje radnike i radnike podizvođače da budu u skladu s pravilima i postupcima opisanim u ovom dodatku, te odredbama navedenim u zakonskim propisima *Prijevoz opasnih tvari željeznicom* (u daljnjem tekstu: RID).
- 6) Na lokacijama INA Grupe djelatnost koja je predmet ugovora, može obavljati samo kvalificirani radnik prijevoznika s položenim ispitima iz ZNR i ZOP-a u skladu s važećim propisima, te liječničkom potvrdom o sposobnosti radnika za obavljanje navedenih poslova.
- 7) Radnik prije početka rada mora proći osposobljavanje za početno gašenje požara i osposobljavanje za rad na siguran način.
- 8) Prijevoznik je dužan radnicima osigurati osobnu zaštitnu opremu (OZO) sukladno procjeni rizika, istih zahtjeva kao što imaju radnici INA Grupe. Ako se obavljanje poslova izvodi na više mjesta ili objekata s različitim kategorijama opasnosti, tada prevladavaju propisi koji se primjenjuju na područje ili objekt s najvećom opasnošću.
- 9) Prijevoznik je odgovoran za definiranje, osiguranje i reviziju korištenja zaštitne opreme potrebne za obavljanje poslova. Naručitelj ima pravo definirati dodatnu zaštitnu opremu, te revidirati uobičajeno trošenje i korištenje zaštitne opreme. Informacije o ulasku u području obavljanja poslova te vrsti i stanju zaštite potrebne osobne zaštitne opreme mogu se dobiti od ugovaratelja.
- 10) Prijevoznik mora imati opremu za zaštitu od požara (npr. opremu za gašenje požara) u vrsti i količini prema potrebi za razinu opasnosti s obzirom na vrstu posla koji se obavlja. Na transportne jedinice koje prevoze opasnu robu primjenjuju se sljedeća pravila:
 - Prijevoznik će redovito provjeravati status gore navedene zaštitne opreme, je li u potpunosti ispravna i može li osigurati traženu zaštitu, te mogućnost zamjene u slučaju oštećenja.
 - U slučaju obavljanja poslova korištenjem oštećene ili neadekvatne zaštitne opreme, ili ponovljenog ili većeg kršenja pravila, predstavnik INA Grupe (koji je ovlašten i za nadzor) odmah će obustaviti aktivnost, a prijevoznik će biti odgovoran za nadoknadu štete.
 - Radnik prijevozničke tvrtke, koji prihvaća opasnu robu na lokacijama, ima obveze navedene u propisane dokumentom RID.
 - Ako prijevoznik tijekom prijevoza utvrdi bilo kakvu nepravilnost koja bi mogla ugroziti sigurnost prijevoza, otprema će se prekinuti što je prije moguće uzimajući u obzir sigurnost prometa, tereta i ljudi, te će odmah obavijestiti zainteresirane strane.
 - Prijevoz se može nastaviti samo ako teret može u potpunosti ispuniti zahtjeve. Tijela koja su nadležna za preostali dio rute (mogu) ipak izdati dozvolu za nastavak prijevoza.
- 11) Ako se tijekom prijevoza opasnog tereta (izvan bilo kojeg mjesta INA Grupe) dogodi nesreća i izvanredni događaj (izlazak iz tračnica/iskakanje sa željezničke pruge, sudar, prevrtanje, požar, eksplozija, curenje, tehnički kvar cisterne), a ako je teret zadržan dulje od 6 sati zbog tehničkog kvara

na željezničkoj cisterni, prijevoznik će o situaciji odmah obavijestiti dispečersku službu INA Grupe i dostaviti tražene podatke u roku od 24 sata nakon događaja.

- 12) Podatci koje je potrebno dostaviti:
- Datum/vrijeme događaja (godina, mjesec, dan, sat);
 - Mjesto događaja (željeznička stanica, naziv ranžira ili dionice pruge);
 - Vrsta događaja (iskakanje sa željezničke pruge, sudar, prevrtanje, požar, eksplozija, curenje, tehnički kvar željezničke cisterne i sl.);
 - Id. broj uključenih željezničkih vagona;
 - Detaljan opis događaja;
 - Provedene radnje;
 - Posljedica događaja (osobna ozljeda, ispuštanje opasnih tvari, procijenjena vrijednost štete na robi/okolišu, intervencija nadležnih tijela);
- 13) Radnici prijevoznika svoje aktivnosti na lokacijama INA Grupe obavljaju na način da ne može doći do onečišćenja ili štete po okoliš. Radnici prijevoznika bit će odgovorni za štetu u okolišu koju prouzrokuju te će snositi troškove.
- 14) Prijevoznik će prikupljati i tretirati/upravljati svim opasnim i neopasnim otpadom nastalim od materijala i opreme koje prijevoznik dostavlja na lokacije INA Grupe (npr.: zauljene krpe itd.) u skladu s važećim zakonima i internim propisima INA Grupe.
- 15) Radnici INA Grupe koji je ovlašten za provođenje nadzora (stručnjaci ZZSO, vlasnici ugovora itd.) imaju pravo u bilo kojem trenutku održati nadzor radnika Prijevoznike tvrtke u području sporednih kolosijeka i povezanih objekata unutar Ininih lokacija, uključujući usklađenost s pravilima navedenim u ovom dodatku. Radnik prijevoznike tvrtke dužan je surađivati tijekom nadzora. Ako nedostaju ili nisu osigurani propisani uvjeti, osoba za nadzor ima pravo obustaviti aktivnost Prijevoznika do ispunjenja propisanih uvjeta. Suspenzija tvrtke prijevoznika neće osloboditi tvrtku obveze izvršavanja ugovornih obveza, te ne može imati nikakvih potraživanja koja se na to odnose.
- 16) Prijevoznik će svoju djelatnost u okviru ugovora obavljati u skladu s važećim relevantnim propisima i postupcima.
- 17) Prijevoznik je suglasan i prihvaća da INA Grupa ima pravo provoditi sljedeće sankcije za kršenje pravila utvrđenih i dokumentiranih na nadzorima, ovisno o ozbiljnosti danog kršenja:
- Trenutna obustava rada
 - Provođenje korekcijskih (odmah ili postavljanje roka);
 - Naručivanje izvanredne edukacije iz ZZSO;
 - Izricanje kazne;
 - Zabrana rada na određeno vrijeme radnicima Prijevoznika na lokacijama INA Grupe;
 - Raskid ugovora s trenutnim učinkom.
- 18) Prijevoznik je suglasan i prihvaća da kao posljedica nepravilnosti uočenih tijekom nadzora lokacije od strane INA Grupe, INA može uvesti sankcije i zabraniti prijevozniku pristup lokacijama!

PRILOG 8

ZZSO ZAHTJEVI ZA PRIJEVOZ TERETA U VODENOM PROMETU NA LOKACIJAMA INA GRUPE

- 1) Prijevoznik se obvezuje u potpunosti poštivati ZZSO pravila koja su navedena u važećim zakonima, i propisima (zaštita na radu, sigurnost, zaštita od požara i zaštita okoliša, promet i dr. pravila);
- 2) Ako Prijevoznik namjerava unajmiti usluge podizvođača, tada preuzima obvezu da njegov podizvođač u potpunosti poštuje relevantne važeće ZZSO propise. Usluge takvog podizvođača mogu se koristiti samo ako je upoznat s relevantnim ZZSO propisima, te se obvezao poštivati ih kao obavezna pravila.
- 3) Dokaz o osposobljenosti radnika za obavljanje poslova.
- 4) Procjenu rizika dostaviti s obzirom na glavne opasnosti u pristaništima:
 - a. Pad s visine
 - b. Vozila i oprema u kretanju
 - c. Padajući objekti
 - d. Poskliznuća i spoticanja
 - e. Vatra i eksplozija
 - f. Opasne tvari
 - g. Poremećaji mišićno-koštanog sustava
 - h. Opasnosti od vremenskih neprilika
 - i. Opasnosti od kretanja plime i oseke
- 5) Dostaviti na uvid izvještaj o ključnim pokazateljima uspješnosti ZZSO.